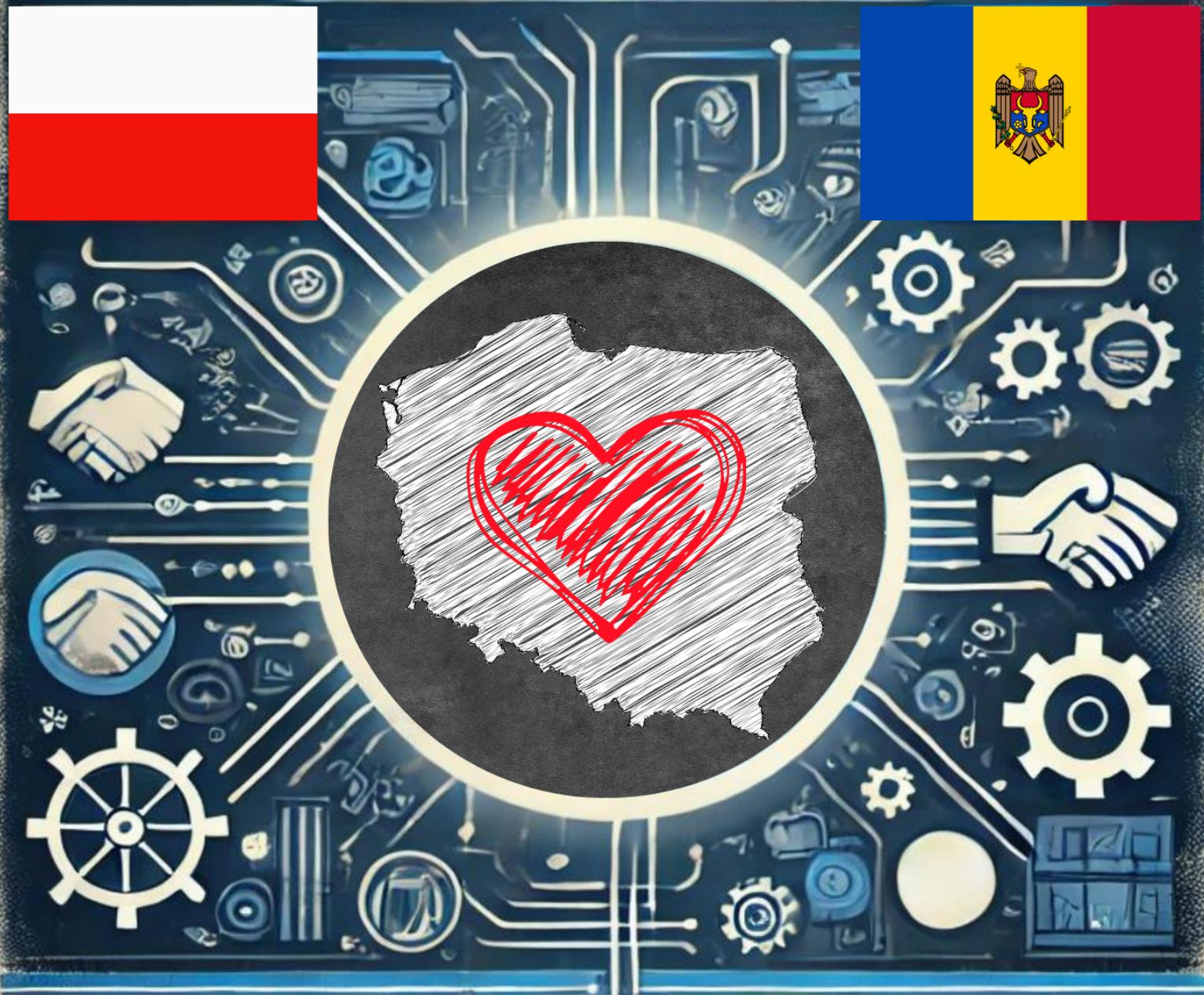

WEI

KOMPENDIUM POLSKIEJ POMOCY DLA MOŁDAWII

 COMPENDIU AL AJUTORULUI POLONEZ PENTRU MOLDOVA

 COMPENDIUM OF POLISH AID FOR MOLDOVA

DLA MOŁDAWII
PENTRU MOLDOVA

WARSAW ENTERPRISE INSTITUTE

**KOMPENDIUM POLSKIEJ
POMOCY DLA MOŁDAWII**

**COMPENDIU AL AJUTORULUI POLONEZ
PENTRU MOLDOVA**

COMPENDIUM OF POLSKA POMOC FOR MOLDOVA

WARSZAWA, WRZESIEŃ 2024

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

**Zadanie publiczne finansowane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP
w konkursie „Dyplomacja Publiczna 2024”**

Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

The opinions expressed in this publication are those of the authors and do not reflect the views of the official positions of the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland.

Celem projektu „Dla Mołdawii – Pentru Moldova” jest powołanie platformy dialogu polsko-mołdawskiego, która będzie służyła współpracy dwustronnej w najbardziej perspektywicznych obszarach oraz promocji polskich działań pomocowych.

Scopul proiectului „Dla Mołdawii – Pentru Moldova” este de a stabili o platformă de dialog polono-moldovenească pentru cooperarea bilaterală în cele mai promițătoare domenii și de a promova activitățile de ajutor polonez.

The goal of the “Dla Mołdawii – Pentru Moldova” project is to establish a Polish-Moldovan dialogue platform for bilateral cooperation in the most promising areas and to promote Polska Pomoc activities.

Centrul pentru
Dezvoltare și Antreprenoriat
Moldova-Polenia | Centrum
Rozwoju i Przedsiębiorczości
Polska-Mołdawia

Centrum Rozwoju i Przedsiębiorczości Polska-Mołdawia

➡ <https://cdamp.md/pl>

Foreign Policy Association

Asociația pentru Politica Externă

The Foreign Policy Association of Moldova (APE)

➡ <http://www.ape.md>

Startup Moldova

➡ <https://startpumoldova.digital>

Kompendium polskiej pomocy dla Mołdawii	4
Wstęp	5
Pomoc dla Mołdawii ze strony polskiego państwa	9
Pomoc dla Mołdawii ze strony polskich samorządów	21
Pomoc dla Mołdawii ze strony polskiego biznesu	24
Pomoc dla Mołdawii od polskich organizacji pozarządowych	30
Compendiu al ajutorului polonez pentru Moldova	36
Intrare	37
Ajutor pentru Moldova din partea statului polonez	41
Ajutor pentru Moldova din partea guvernelor locale poloneze ...	53
Ajutor pentru Moldova din partea afacerilor poloneze	56
Ajutor pentru Moldova din partea organizațiilor neguvernamentale poloneze	62
Compendium of Polish Help to Moldova	67
Introduction	68
Support for Moldova from the Polish state	73
Support for Moldova from Polish local governments	85
Support for Moldova from Polish business	88
Support for Moldova from Polish NGOs	94

A Polish flag is flying from a white flagpole against a clear blue sky. The flag is partially visible, showing its white and red horizontal stripes.

KOMPENDIUM POLSKIEJ POMOCY DLA MOŁDAWII

Wstęp

Republika Mołdawii – kraj pomiędzy Rumunią a Ukrainą – opisywana jako najbiedniejszy kraj w Europie coraz częściej pojawia się w dyskusjach geopolitycznych, a szczególnie po rosyjskiej agresji na Ukrainę w lutym 2022 roku. Terytorium Mołdawii uznawane jest potencjalnie za następny cel rosyjskiej agresji w Europie Wschodniej, ze względu na nieuregulowane konflikty graniczne i wewnętrzne, jak również historyczne powiązania z Rosją. Mołdawia była częścią ZSRR, a dla wielu mieszkańców język rosyjski jest nadal pierwszym językiem komunikacji. Jednak od lat rosyjskie wpływy w kraju słabną, a proces ten uległ znaczonemu przyśpieszeniu od lutego 2022 r.¹. Przełomowym wydarzeniem dla europejskich aspiracji Mołdawii było przejęcie władzy przez Partię Akcji i Solidarności (PAS) w 2019 r. oraz objęcie prezydentury kraju przez Maię Sandu w 2020 r.

Mołdawia i Polska nawiązały stosunki dyplomatyczne 14 lipca 1992 r., a po wejściu Polski do UE w 2004 r., relacje polsko-mołdawskie nabraly intensywności, jako że Polska zdecydowanie popierała europejskie aspiracje Mołdawii. Relacje gospodarcze jeszcze przyśpieszyły po 2014 r., kiedy Rosja wprowadziła embargo na mołdawskie towary². Jak podkreślił w 2019 r. Ambasador Mołdawii w Polsce Iurie Bodrug o stosunkach polsko-mołdawskich i drodze do wspólnoty europejskiej: [...] *Mogę stwierdzić, że dziś w naszych wzajemnych stosunkach nie mamy żadnych znaczących problemów, bardzo dużo nasze kraje historyczne łączy i nic nie dzieli. Najbardziej łączy dążenie do dobrobytu i przyjaźni, ale*

i marzenie mojego kraju o integracji europejskiej. I tutaj doświadczenia Polski i Polaków są nam bardzo potrzebne [...]³. Mimo dużego wsparcia dla Mołdawii ze strony polskiej, informacje o przekazanej pomocy nie są szeroko znane zarówno wśród polskiej, jak i mołdawskiej opinii publicznej, czego nie ułatwia często trudny dostęp do specjalistycznych informacji.

Dlatego celem niniejszego opracowania jest przekrojowe przedstawienie polskiej pomocy przekazanej Mołdawii i mołdawskim obywatelom w prosty i przejrzysty sposób. Dzięki katalogowi polskiej pomocy dla Mołdawii chcemy pokazać jak wiele już łączy oba kraje i zachęcić do poszerzania dialogu pomocowego, jak i biznesowego pomiędzy Polską a Mołdawią. Przytoczone przykłady polskiej pomocy pochodzą głównie z otwartych źródeł czy informacji pozyskanych na podstawie prawa do dostępu informacji publicznej. Wszystkie informacje podawane są wraz ze źródłem. Gdy było to możliwe, podajemy również wartość przekazanej pomocy. Ze względu na szeroki zakres pomocy oraz często niepełne informacje o wsparciu katalog nie jest i nie może być kompletny. Katalog nie uwzględnia na przykład pomocy dla Polaków mieszkających w Mołdawii, czyli około 4100 osób, co stanowi 0,1 proc. populacji Mołdawii⁴. Uważamy, że taka pomoc byłaby udzielania niezależnie od mołdawskiej integracji z UE. Mimo tego wierzymy, że kompendium rzetelnie przedstawia zakres i polskiej pomocy dla Mołdawii od 2021 roku, czyli przez ostatnie trzy lata.

¹ <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/komentarze-osw/2023-02-20/mniej-strachu-wiecej-niezaleznosci-moldawia-wobec-rosji-po>, [dostęp 25.07.2024].

² <https://journals.umcs.pl/we/article/view/14056>, [dostęp 25.07.2024].

³ <https://polishexpress.au/o-stosunkach-polsko-moldawskich-i-wspolczesnej-moldawii>, [dostęp 25.07.2024].

⁴ <https://ida.pol.org.pl/polacy-od-wiekow-w-moldawii>, [dostęp 25.07.2024].

Rok 2021 nie został wybrany przypadkowo. Wtedy swoje rządy zaczęła prozachodnia i prounijna prezydent Maia Sandu⁵. To właśnie pod rządami Sandu Mołdawia wkroczyła na zdecydowanie prozachodnią ścieżkę, a sam proces integracji z UE istotnie przyspieszył. Już 23 lipca 2022 r. Mołdawia, razem z Ukrainą, otrzymała status państwa kandydującego do UE. Pod koniec czerwca 2024 r. UE i Mołdawia rozpoczęły negocjacje akcesyjne. Jak informowaliśmy na stronie projektu „Dla Mołdawii – Pentru Moldova”⁶, Cristina Gherasimov, wicepremier ds. integracji europejskiej, została głównym negocjatorem, a Mołdawia wyznaczyła docelową datę przystąpienia do UE na rok 2030⁷. Co ważne, społeczeństwo mołdawskie wspiera integrację z UE. 59,2 proc. obywateli popiera przystąpienie do UE, a w przypadku referendum 55,4 proc. obywateli głosowały „za”, natomiast 30,6 proc. głosowały „ przeciw” przystąpieniu do UE. Jednocześnie tylko 14 proc. uważa, że Mołdawia jest gotowa, aby

wstąpić do UE⁸. Polska ze swoim doświadczeniem może wesprzeć Mołdawię w tym procesie poprzez kontynuację dzielenia się swoim know-how i dalszym przekazaniem pomocy rozwojowej. Zacieśnianie relacji jest równie ważne, jak pomoc rozwojowa, dla tego cieszymy się, że projekt „Dla Mołdawii – Pentru Moldova” jest tak ważną platformą dialogu polsko-mołdawskiego.

Polska działalność w Mołdawii jest wielotorowa i nie ogranicza się tylko do pomocy rozwojowej. Według danych mołdawskiego MSZ w Mołdawii zarejestrowane są 94 przedsiębiorstwa z polskim kapitałem, a polskie inwestycje w 2021 r. miały wartość ok. 11,5 mln euro. Polska zajmuje 22. miejsce pod względem wielkości zainwestowanego kapitału. Największe polskie przedsiębiorstwa w Mołdawii to Moldova Zahăr, Red Sky (usługi internetowe) i ECM Group Polska SA⁹. Polskie firmy są coraz bardziej widoczne i aktywne na mołdawskim rynku. Na przykład lokalny

⁵ Formalnie urząd prezydenta objęła 24 grudnia 2020 r. Po wygraniu II tury wyborów prezydenckich 15 listopada 2020 r. z 57,75 proc. poparciem.

⁶ <https://pentrumoldova.md/aktualnosci/maia-sandu-podpisala-dekret-o-rozpoczeciu-negocjacji-akcesyjnych-z-ue>, [dostęp 25.07.2024].

⁷ <https://www.romania-insider.com/moldova-rally-eu-accession-may-2023>, [dostęp 25.07.2024].

⁸ <https://ipre.md/2023/07/11/sondaj-de-opinie-592-dintre-cetateni-sustin-aderarea-republicii-moldova-la-uniunea-europeana/?lang=en>, [dostęp 25.07.2024].

⁹ <https://mfa.gov.md/ro/content/republica-polona-0>, [dostęp 25.07.2024].

odział firmy Tymbark od trzech lat sponsoruje Festiwal Jedzenia i Wina w Kiszyniowie oraz inne wydarzenia sportowo-kulturalne¹⁰. Polskie firmy są też aktywne w mołdawskim sektorze bezpieczeństwa i obrony, którego wzmacnianie, jak pisał Oktawian Milewski w raporcie „Stan Gry. Polska–Mołdawia”¹¹, jest konieczne dla zapewnienia stabilności polskich inwestycji w Mołdawii. I tak spółka MESKO S.A. i Mołdawskie Ministerstwo Obrony podpisały umowę o współpracy i na dostawy uzbrojenia w celu modernizacji sił wojskowych Mołdawii¹². W dalszym zacieśnianiu relacji biznesowych i społecznych pomiędzy Polską a Mołdawią, pomaga również częstotliwość lotów pomiędzy Warszawą a Kiszyniowem, co podkreślił nawet Premier Mateusz Morawiecki podczas wizyty w Kiszyniowie¹³. Polskie linie lotnicze LOT obsługują 13 rejów tygodniowo, a od września 2024 r. również Wizzair realizuje loty pomiędzy tymi stolicami¹⁴.

Polska pomoc realizowana jest w ramach kilku projektów. Kluczową rolę odgrywa Fundacja Solidarności Międzynarodowej, która ma swoje biuro regionalne w Kiszyniowie i zatrudnia około 50 osób. Fundacja realizuje duży projekt LEADER, w którym powstają lokalne grupy działania wspierające zrównoważony rozwój i modernizację terenów wiejskich¹⁵. W ramach projektu LEADER fundacja wsparła np. powstanie klubu sportowego i firmy zajmującej się nowoczesnym sys-

tem irygacyjnym, o których więcej informacji znajduje się w dalszej części kompendium. Wiele działań prowadzonych przez polskie samorządy, organizacje pozarządowe czy też firmy prywatne jest dofinansowanych ze środków publicznych pod marką „Polska Pomoc”, w ramach polskiej pomocy rozwojowej. Liczne działania są także wspierane ze środków pochodzących od agend Narodów Zjednoczonych.

Wyrazem wagi i roli, jaką Mołdawia odgrywa w regionie Europy Centralnej i Wschodniej, było powołanie w 2021 r. Pełnomoc-

nika Prezesa Rady Ministrów do spraw Wspierania Reform w Republice Mołdawii, którym został doktor Adam Eberhardt¹⁶. Rolą pełnomocnika było koordynowanie oraz monitorowanie działań organów ad-

ministracji rządowej służących wspieraniu procesu reform w Mołdawii.

Co więcej, Polska udzieliła znaczącego wsparcia finansowego Mołdawii. W kwietniu 2022 r. rząd polski przekazał Mołdawii pożyczkę w wysokości 20 milionów euro. Pożyczka pomogła Mołdawii w radzeniu sobie z uchodźcami z Ukrainy i wzrostem cen energii i gazu. Dodatkowo Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił Mołdawii pożyczkę na 5 milionów euro na wsparcie mołdawskich mikro, małych i średnich przedsiębiorców. Co najważniejsze, Polska i Mołdawia rozpoczęły na nowo konsultacje

¹⁰ <https://www.facebook.com/TymbarkMoldova>, [dostęp 25.07.2024].

¹¹ <https://wei.org.pl/2024/aktualnosci/admin/raport-stan-gry-polska-moldawia>, [dostęp 25.07.2024].

¹² <https://www.mesko.com.pl/aktualnosci/mesko-sa-podpisalo-umowe-z-ministerstwem-obrony-narodowej-republiki-moldawii>, [dostęp 25.07.2024].

¹³ <https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C1557751%2Cpremier-staramy-sie-wyciagnac-do-moldawii-pomocna-dlon.html>, [dostęp 25.07.2024].

¹⁴ <https://www.rynek-lotniczy.pl/wiadomosci/wizz-air-z-chopina-do-moldawii-lot-zyskuje-konkurencje-21353.html>, [dostęp 25.07.2024].

¹⁵ <https://solidarityfund.pl/2022/06/20/117296>, [dostęp 25.07.2024].

¹⁶ Zarządzenie nr 177 Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 września 2021 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Prezesa Rady Ministrów do spraw Wspierania Reform w Republice Mołdawii.

w sprawie odnowienia kredytu wiązanego w Mołdawii w wysokości 100 mln euro na podstawie już wygasłej umowy z 2014 roku. Dodatkowo Polska razem z Programem Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju prowadzi projekt Polish Challenge Fund, w którym co roku kilka firm przeprowadza innowacyjne projekty zgodne z celami zrównoważonego rozwoju. Oprócz pomocy finansowej i projektowej polskie instytucje regularnie szkolą mołdawskich urzędników i funkcjonariuszy. W Centrum Szkolenia Policji już dwukrotnie gościły mołdawscy funkcjonariusze, a strażacy i urzędnicy administracji publicznej regularnie przyjeżdżają do Polski na wizyty studyjne i szkolenia.

Polska jest szczególnie zaangażowana we wzmacnianie odporności Mołdawii na zagrożenia związane z wojną na Ukrainie i rosyjską agresją. W czerwcu 2023 r. MSWiA przekazała Mołdawii sprzęt ochrony osobistej, w tym kamizelki kuloodporne, okulary ochronne, gogle, hełmy, ochraniacze, materiały wybuchowe, a także broń i amunicję, łącznej wartości ponad 5 milionów złotych. Dodatkowo w kwietniu 2024 r. Polska do-

starczyła Mołdawii 20 przemysłowych generatorów prądu o łącznej wartości około 2 milionów złotych.

Polska i polski rząd, mając doświadczenie akcesji do UE i transformacji gospodarczej, może wesprzeć Mołdawię swoim *know-how* dotyczącym funkcjonowania UE zdobyтыm przez ostatnie 20 lat członkostwa. Pomagając Mołdawii w drodze do UE, Polska może również zyskać sojusznika we wspólnocie i prezentowania perspektywy i interesów Europy Środkowo-Wschodniej. Cieszy więc, że Polska nie przestaje wspierać Mołdawii i planuje kolejne działania. W lipcu 2024 r. Polska zobowiązała się do przekazania ponad 1 mln dolarów na remont i pełne wyposażenie jednej z 35 Szkół Modelowych w Mołdawii. A w ramach konkursu „Polskiej Pomocy” w 2024 r. i projektów administracji rządowej w 2024 r. zaplanowano kilkanaście działań, na przykład rewitalizację samorządowej infrastruktury turystycznej w gminie Caplani prowadzonej przez gminę Wasilków czy wsparcia administracji publicznej w Mołdawii w obszarze zarządzania funduszami europejskimi.

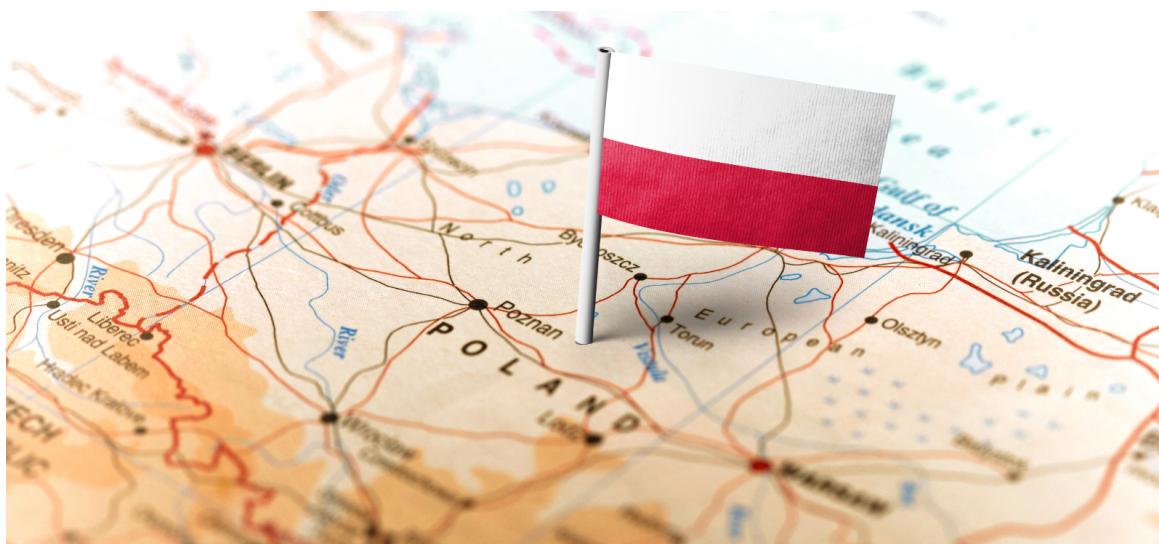

Polskie wsparcie na rzecz Mołdawii – kompendium

Kategorie pomocy:

- **#państwo** – pomoc realizowana przez państwo – 30 przykładów
- **#samorząd** – pomoc realizowana przez samorządy – 5 przykładów
- **#biznes** – pomoc realizowana przez biznes – 16 przykładów
- **#organizacjeporządzowe** – pomoc realizowana przez organizacje pozarządowe – 12 przykładów

Razem: 63 przykłady polskiego wsparcia.

Pomoc dla Mołdawii ze strony polskiego państwa

I. 20 milionów dla Mołdawii

#państwo

Polska udzieliła Mołdawii pożyczki w wysokości 20 mln euro na okres 20 lat, z oprocentowaniem 0,01 proc. rocznie. Celem pożyczki było wsparcie mołdawskiej gospodarki i społeczeństwa w związku z rosyjską inwazją na Ukrainę. Pieniądze z Polski pomogą Mołdawii w radzeniu sobie z uchodźcami z Ukrainy i wzrostem cen energii elektrycznej i gazu.

Realizacja: Kancelaria Premiera

Data: 8 kwietnia 2022 r.

Kwota: 20 mln euro

Źródła: <https://www.gov.pl/web/premier/moldawia-może-liczyć-na-wsparcie-polski>; <https://gov.md/en/content/poland-provide-moldova-loan-worth-20-million-euros-preferential-terms>

2. Dofinansowanie zakupu sprzętu rolniczego

#państwo

Fundacja Solidarności Międzynarodowej dofinansowała zakup dronów do nawadniania, nawożenia i oprysków pól uprawnych. Dzięki użyciu dronów będzie można oszczędzać wodę wykorzystywaną do działań w rolnictwie, szczególnie do nawadniania pól. Fundacja ma też nadzieję, że takie wsparcie zatrzyma proces wyludniania się Mołdawii.

Realizacja: Fundacja Solidarności Międzynarodowej

Data: kwiecień 2022 r.

Kwota: nieznana

Źródła: <https://www.gov.pl/web/premier/moldawia-moze-liczyc-na-wsparcie-polski> <https://gov.md/en/content/poland-provide-moldova-loan-worth-20-million-euros-preferential-terms>

3. Rewitalizacja mołdawskich miasteczek

#państwo

Fundacji Solidarności Międzynarodowej wspiera rewitalizację mołdawskich miasteczek poprzez malowanie murali w miejscowości Straszany. Rewitalizacja ma doprowadzić do nawiązania dialogu między władzami, mieszkańcami i lokalnymi podmiotami w zakresie refleksji nad rozwojem miasta, a także zbadania potrzeb i zasobów lokalnej społeczności. Namalowano m.in. mural „Pokój i przyjaźń” w centralnym parku w Straszach pokazujący polsko-mołdawskie partnerstwo.

Realizacja: Fundacja Solidarności Międzynarodowej

Data: luty 2022 r. (publikacja)

Kwota: nieznana

Źródło: <https://solidarityfund.pl/2022/02/22/moldawia-odnawiamy-lokalne-miasteczka>

4. Szkolenie mołdawskich policjantów

#państwo

Przez dwa tygodnie funkcjonariusze z Mołdawii poznali teoretyczne i praktyczne aspekty pracy z niebezpiecznymi przedmiotami i materiałami wybuchowymi podczas szkolenia w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie. Dodatkowo doświadczeni instruktorzy z Zakładu Szkoleń Specjalnych CSP podzieli się swoją wiedzą w zakresie pirotechniki ze swoimi mołdawskimi kolegami.

Realizacja: Centrum Szkolenia Policji

Data: listopad 2022 r.

Kwota: nieznana

Źródło: <https://csp.edu.pl/csp/aktualnosci/5200,Policjanci-z-Moldawii-zakonczyli-szkolenie.html>

5. Ćwiczenia mołdawskich strażaków z gmin Sireți i Sărata Veche w Polsce

#państwo, #samorząd

Strażacy z mołdawskich gmin Sireți i Sărata Veche odbyli wizytę studyjną w Stawiszynie i Łądku w maju 2022 r. Do Polski przyjechało 10 strażaków oraz przedstawiciele lokalnych władz. Mołdawscy strażacy ćwiczyli obsługę wozów strażackich, gaszenie pożarów, sterowanie łódkami, wyławianie celu z wody oraz szybkie reagowanie. Ćwiczenia były zorganizowane z pomocą władz samorządowych i zrealizowane przez Fundację Solidarności Międzynarodowej w ramach projektu: „Wzmacnianie ochrony cywilnej w Republice Mołdawskiej”.

Realizacja: Fundacja Solidarności Międzynarodowej, władze gmin Stawiszyn i Łądek, OSP Stawiszyn i Łądek, Szkoła Aspirantów PSP w Poznaniu, Komenda Miejska PSP w Poznaniu, Oddział Wojewódzki Związku OSP RP Województwa Wielkopolskiego oraz Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

Data: maj 2022 r.

Kwota: nieznana

Źródło: <https://solidarityfund.pl/2022/06/06/moldawia-wizyty-studyjne-strazakow-w-polsce>

6. Wsparcie sprzętowe i modernizacja Instytutu Matki i Dziecka w Kiszyniowie

#państwo

Polska przekazała 30 zestawów pomp infuzyjnych, 50 pomp strzykawkowych, 2 aparaty USG, 5 aparatów EKG, 2 respiratory, 10 kardiomonitorów, 5 łóżek medycznych, 4 stoły operacyjne i 5 defibrylatorów do Instytutu Matki i Dziecka w Kiszyniowie. Wspiera ona także całokształt modernizacji Instytutu.

Realizacja: Ambasada RP w Kiszyniowie, „Polska Pomoc”

Data: sierpień 2022 r.

Kwota: 420 000 euro (kwota deklarowana)

Źródła: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid0WYfYm34BNgH6j1Vgoy4Jit-fdrTzSRv7bMjSudaasSgsrWxW2gnENHxjCr5hA6y3Tbl>; <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid0MV9ShoGg4VZnc179BnTHTQjGxz5UhUSmP4JxxpMiRtEXDhYS7geHCMvU45ZbLV7CI>

7. Wsparcie i pomoc rozwojowa na Państwowym Uniwersytecie w Komracie #państwo

Polska ambasada wyposażała uniwersytet w Komrat w Mołdawii w źródło czystej wody i nową siecią wodociągową.

Realizacja: Ambasada RP w Kiszyniowie

Data: październik–grudzień 2022 r. (publikacja)

Kwota: 56 254 zł

Źródła: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02CZ41D7ugSgUb3wJr-G5eq5pAV3KDPKJUQGhuHtp34H93MBvGzeRdXajKUyJrf5n6Ul>; <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02DwYJLV9aejciP3dYXorw4ufz2xHcsrdhWdgxL7xP7kR8BUHLQgZ3nohCTGne9mcE>

8. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przeszkołała mołdawskich urzędników #państwo

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przeprowadziła szkolenia i spotkania z urzędnikami z mołdawskiej Agencji Interwencji i Płatności w Rolnictwie (AIPA) i mołdawskiego Ministerstwa Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego. Szkolenia obejmowały tematy takie jak: gromadzenie danych i analiza porównawcza, standaryzacja raportów. Szkolenia odbyły się w ramach programu twinningowego „Further support to Agriculture, Rural Development and Food Safety in the Republic of Moldova”.

Realizacja: Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Data: grudzień 2022 r.

Kwota: nieznana

Źródło: <https://eu4moldova.eu/eu-twinning-project-further-support-to-agriculture-rural-development-and-food-safety-in-the-republic-of-moldova-finalised-its-activities>

9. Odnowienie sali sportowej szkoły zawodowej w Komrat #państwo

Polska ambasada w Kiszyniowie w ramach „Polska Pomocy” wyremontowała salę sportową w szkole w Komrat.

Realizacja: Ambasada RP w Kiszyniowie

Data: grudzień 2022 r. (publikacja)

Kwota: 65 309 zł

Źródło: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid0NGaTx7EvG5xQgfVf34g5syQGA-an7iTg6hLUQAZd5BwVFshShLDV7PaEFi8g3xZo1l>

10. Oświetlenie ulic we wsi Brînza, rejon Cahul

#państwo

Oświetlenie uliczne zostało zamontowane we wsi Brînza w ramach programu „Polska Pomoc”. Projekt był skierowany do społeczności lokalnej (ok. 3 tys. osób). Zostało oświetlonych 2,5 km ulicy, co wpłynęło zarówno na bezpieczeństwo pieszych, jak i komfort kierowców.

Realizacja: Ambasada RP w Kiszyniowie

Data: grudzień 2022 r. (publikacja)

Kwota: 70 919 zł

Źródło: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid0BvFREophAy3U4DDMyJpcAwE8VcNjNS6bweRhQdDIRkBCIMFMd8PPoAqbcPhbhd2Sl>

11. Polepszenie warunków nauki dla uczniów gimnazjum we wsi Calfa

#państwo

W ramach programu „Polska Pomoc” zakupiono między innymi ławki dla uczniów w wiejskim gimnazjum we wsi Calfa w rejonie Anenii-Noi. Celem było stworzenie lepszych warunków do nauki.

Realizacja: Ambasada RP w Kiszyniowie

Data: grudzień 2022 r. (publikacja)

Kwota: 51 567 zł

Źródło: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02tpcts92kiJLMxAZmzwS2Kpd-W9eFqg2vMjVYgeVyPluXkdTdxzz9cYvuSTuiR6cBDI>

12. Nowoczesny system grzewczy dla centrum kultury we wsi

Cremenciug, Tiraspol

#państwo

Ambasada w Kiszyniowie poinformowała o działaniach „Polskiej Pomocy” we wsi Cremenciug i zamontowaniu nowoczesnego systemu grzewczego. Po raz pierwszy od ponad 50 lat w Domu Kultury we wsi Cremenciug zainstalowano gaz i kotłownię z dwoma nowoczesnymi kotłami.

Realizacja: Ambasada RP w Kiszyniowie

Data: grudzień 2022 r. (publikacja)

Kwota: nieznana

Źródło: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02QGzeYvtWUCoLN1UXRBXnjCh-n4Est7rac3nvZPEFDcHJgtlkCtb2FKWVh6ariUDQJI>

13. Woda pitna dla społeczności lokalnej wsi Popenki, rejon Rybnica **#państwo**

Ambasady RP w Kiszyniowie wybudowała wieżę ciśnień we wsi Popenki. Jej budowa zapewniła wodę pitną dla lokalnych mieszkańców. Budowa wieży zapewniła stabilne zaopatrzenie w wodę sieci wodociągowej o długości 5,5 km, co przyczyniło się do znacznej poprawy jakości życia w rejonie.

Realizacja: Ambasada RP w Kiszyniowie

Data: grudzień 2022 r. (publikacja)

Kwota: nieznana

Źródło: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02X6LQJb2fAePqj2rrTAA9mmvH-5DFQjAjrLe1KSPNYHijHWtZ7qzf7eACWd9uC7LzsI>

14. Nocne bezpieczeństwo dla mieszkańców wsi Hiliuți **#państwo**

W ramach programu „Polska Pomoc” polepszono nocne bezpieczeństwo poprzez zainstalowanie nocnych świateł we wsi Hiliuți w rejonie Rîșcani.

Realizacja: Ambasada RP w Kiszyniowie

Data: grudzień 2022 r. (publikacja)

Kwota: 50 225 zł

Źródło: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02X6LQJb2fAePqj2rrTAA9mmvH-5DFQjAjrLe1KSPNYHijHWtZ7qzf7eACWd9uC7LzsI>

15. Nowoczesny dach dla gimnazjum we wsi Tîrnova **#państwo**

Ambasada RP w Kiszyniowie wyremontowała dach o powierzchni 546 m² w szkole podstawowej we wsi Tîrnova w rejonie Edineț. W efekcie zmienił się wygląd instytucji, stała się trwalsza i nowoczesna.

Realizacja: Ambasada RP w Kiszyniowie

Data: grudzień 2022 r. (publikacja)

Kwota: 20 000 euro

Źródło: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid08EJkKnJCvpsBvDDPiFoUsvot-94c4wnLzpST3u73mbEem6GEFypYZucwRbKTea19ql>

16. Szkolenie mołdawskich policjantów

#państwo

W Centrum Szkolenia Policji w Legionowie zorganizowano szkolenie w zakresie minerstwa i pirotechniki dla mołdawskich funkcjonariuszy. Celem szkolenia były teoretyczne i praktyczne aspekty pracy z niebezpiecznymi przedmiotami i materiałami wybuchowymi oraz ich neutralizacją. Szkolenie było kontynuacją działań z roku 2022.

Realizacja: Centrum Szkolenia Policji

Data: marzec 2023 r.

Kwota: nieznana

Źródło: <https://csp.edu.pl/csp/aktualnosci/5287,Szkolimy-policjantow-z-Moldawii.html?search=4110904>

17. Państwowa Straż Pożarna wspiera mołdawskich ratowników

#państwo

Mołdawscy ratownicy służący w Głównym Inspektoracie ds. Sytuacji Nadzwyczajnych wzięli udział w szkoleniu na temat stworzenia grupy poszukiwawczo-ratowniczej o międzynarodowych standardach. Mołdawscy ratownicy zapoznali się z rozwiązaniami polskiej straży pożarnej oraz polskich organizacji grup poszukiwawczo-ratowniczych, OSP, edukacji i prewencji przeciwpożarowej. Wszystkie wizyty odbyły się w ramach projektu „Wzmocnienie potencjału kluczowego personelu mołdawskiej grupy poszukiwawczo-ratowniczej GISN – cz. 2, Civil Protection Moldova 2023”. Wiedza przekazana przez polskich strażaków pomoże mołdawskim ratownikom w stworzeniu dobrze działającej jednostki.

Realizacja: Fundacja Solidarności Międzynarodowej wraz ze Szkołą Aspirantów PSP w Krakowie

Data: marzec 2023 r.

Kwota: nieznana

Źródło: <https://solidarityfund.pl/2023/03/28/moldawscy-ratownicy-z-wizyta-w-polsce>

18. 20 generatorów prądu dla Mołdawii

#państwo

Polska dostarczyła Mołdawii 20 przemysłowych generatorów prądu, które mają być rozdysponowane w szpitalach i innych instytucjach publicznych w Mołdawii. Ochronią one Mołdawię przed wyłączeniami prądu, szczególnie podczas trwającej rosyjskiej inwazji w Ukrainie i zagrożeń hybrydowych. Przekazano generatory HE R125 CA Trio – 12 sztuk, generatory HE-KD 120KCA – 5 sztuk i generatory HE R110 CA Trio – 3 sztuki.

Realizacja: KPRM, RARS, MSZ

Data: kwiecień 2023 r.

Kwota: 2 134 043,36 zł

Źródło: <https://energetyka24.com/elektroenergetyka/wiadomosci/polska-przekaze-moldawii-generatory-rozumiemy-zagrozenie-wojna-hybridowa>

19. Szkolenie dla dyplomatów i urzędników z Mołdawii

#państwo

Akademia Dyplomatyczna MSZ przeszkołała grupę dyplomatów i urzędników z mołdawskiego MSZ i kancelarii prezydent Mołdawii. Uczestnicy szkolenia mogli zapoznać się m.in. z polskimi doświadczeniami w zakresie integracji ze strukturami euroatlantyckimi, organizacją polskiej służby dyplomatycznej i sposobami promocji polskiej gospodarki i kultury w świecie. Urzędnicy odwiedzili również Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Ośrodek Studiów Wschodnich oraz zlokalizowaną w Warszawie siedzibę Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej FRONTEX.

Realizacja: Ministerstwo Sprawa Zagranicznych

Data: kwiecień 2023 r.

Kwota: nieznana

Źródło: www.gov.pl/web/akademidiplomatyczna/szkolenie-dla-dyplomatow-i-urzednikow-z-moldawi

20. Przekazanie MSW Mołdawii sprzętu i wyposażenia

#państwo

Polskie MSWiA przekazało MSW Mołdawii sprzęt i wyposażenie, w tym broń, amunicję, hełmy, kamizelki taktyczne oraz komplety ochronne od służb podległych MSWiA. Do transportu ładunku wykorzystano sześć samolotów transportowych Sił Powietrznych RP: dwa loty Lockheed C-130E Hercules i cztery loty CASA C-295M.

Realizacja: MSWiA, RARS, Wojsko Polskie

Data: maj 2023 r.

Kwota: 5 286 352,68 zł (wartość sprzętu)

Źródło: www.gov.pl/web/mswia/polski-rzad-wspiera-suwerennosc-moldawii

21. Ćwiczenia jednostek kontrterrorystycznych z Polski i Mołdawii

#państwo

W Kiszyniowie odbyły się wspólne ćwiczenia policyjnych jednostek kontrterrorystycznych z Polski i Mołdawii prowadzone przez funkcjonariuszy z Centralnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji „BOA” i Zarządu Lotnictwa Policii GSP KGP. Głównym celem ćwiczeń było zdobycie przez mołdawskich partnerów z mołdawskiego oddziału specjalnego policji „FULGER” nowych doświadczeń w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa podczas organizacji ważnych wydarzeń międzynarodowych z udziałem zagranicznych delegacji. Ćwiczenia były szczególnie ważne w kontekście zbliżającego się wtedy szczytu Europejskiej Wspólnoty Politycznej organizowanego w Mołdawii.

Realizacja: Komenda Główna Policji

Data: maj 2023 r.

Kwota: nieznana

Źródło: <https://www.gov.pl/web/mswia/polski-rzad-wspiera-suwerennosc-moldawii>

22. Agregatory prądotwórcze od RARS

#państwo

Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych (RARS) przekazała Mołdawii 36 agregatów prądotwórczych. Trafiły one do Mołdawii w ramach grantu UE RescEU Energy Supply.

Realizacja: RARS

Data: maj 2023 r.

Kwota: ok. 11 776 888,62 zł (łączna wartość)

Źródło: Informacja uzyskana poprzez kontakt bezpośredni z RARS

23. Szkolenia dla mołdawskiej administracji rządowej

#państwo

Przedstawiciele polskiego Ministerstwa Rozwoju i Technologii przeprowadzili szkolenia dla mołdawskiej administracji rządowej i lokalnej w obszarze energetyki odnawialnej i efektywności energetycznej. Szkolenie zostało przygotowane przez ekspertów z Akademii Górnictwo-Hutniczej oraz Narodowego Centrum Badań Jądrowych.

Realizacja: „Polska Pomoc”, Ministerstwo Rozwoju i Technologii

Data: czerwiec 2023 r.

Kwota: 88 400 zł

Źródła: <https://timpul.md/articol/r-moldova-polonia-schimb-de-experienta-in-dezvoltarea-domeniului-energiei-un-atelier-de-lucru-se-desfasoara-la-chisinau.html>; <https://www.gov.pl/web/poliskapomoc/transfer-wiedzy-dla-administracji-publicznej-i-samorzadowej-w-obszarze-odnawialnych-zrodel-energii>

24. Główny Urząd Geodezji i Kartografii przeszkołał mołdawskich

urzędników

#państwo

Główny Urząd Geodezji i Kartografii wdrożył program edukacyjny i szkolenia dla ponad 100 pracowników administracji publicznej i instytucji z Mołdawii korzystających z infrastruktury informacji przestrzennej. Szkolenie było częścią projektu twinningowego „Improving Spatial Data Services in the Republic of Moldova following EU standards”. Projekt obejmował działania związane z rozwojem e-administracji, wzmacnieniem potencjału instytucjonalnego ALRC oraz rozwojem infrastruktury informacji przestrzennej (SDI) w Republice Mołdawii. Dzięki szkoleniom mołdawskie instytucje mogą skuteczniej wspierać obywateli i przedsiębiorstwa oraz poprawiać innowacyjność kraju.

Realizacja: Główny Urząd Geodezji i Kartografii

Data: październik 2023 r.

Kwota: nieznana

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gugik-en/european-twinning-project-with-the-republic-of-moldova-successfully-completed>

25. Przekazanie trenażera strażackiego

#państwo

Państwowa Straż Pożarna i Akademia Pożarnicza przekazały trenażer składający się z pięciu kontenerów Ośrodkowi Szkolenia Straży Pożarnej w miejscowości Razeni w Mołdawii. Mołdawscy strażacy mogą teraz używać trenażera w czasie ćwiczeń przygotowujących do pracy w trudnych warunkach. Trenażer pozwala na zdobycie umiejętności praktyczne. Dostęp do takiego trenażera to ważny krok w stronę standaryzowania i polepszenia umiejętności mołdawskiej straży pożarnej.

Realizacja: Państwowa Straż Pożarna, Akademia Pożarnicza

Data: listopad 2023 r.

Kwota: 195 552,43 zł

Źródła: <https://www.gov.pl>, <https://apoz.edu.pl>

26. Pięciomilionowa pożyczka dla Mołdawii od BGK

#państwo

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił Mołdawii pożyczki w wysokości 5 mln euro na 7 lat. Zasili ona mołdawski fundusz wsparcia przedsiębiorczości (Fund for Entrepreneurship and Economic Growth of Moldova, FACEM). Pieniądze trafią przez mołdawską Agencję ds. Rozwoju Przedsiębiorczości (Organization for Entrepreneurship Development, ODA) do mołdawskich mikro, małych i średnich przedsiębiorców. Pieniądze mają wesprzeć projekty związane z transformacją energetyczną i wesprzeć mołdawskie aspiracje do UE.

Realizacja: BGK

Data: grudzień 2023 r.

Kwota: 5 000 000 euro

Źródło: <https://media.bgk.pl/komunikat-prasowy/pomoc-rozwojowa-bank-gospodarstwa-krajowego-wraz-z-unia-europejska-beda-wspierac-przedsiebiorcow-w-republice-moldawii-275670>

27. Otwarcie klubu sportowego we wsi Zubrești

#państwo

Fundacja Solidarności Międzynarodowej pomogła w stworzeniu klubu sportowego we wsi Zubrești. Igor Mocanu, mistrz taekwondo i pomysłodawca klubu, otrzymał administracyjne wsparcie (np. w znalezieniu sali gimnastycznej) i pomoc finansową na start od polskiej fundacji. Beneficjentami projektu są przeważnie uczniowie lokalnych szkół podstawowych i średnich.

Realizacja: Fundacja Solidarności Międzynarodowej

Data: maj 2022 r.

Kwota: nieznana

Źródło: <https://solidarityfund.pl/2022/05/02/moldawia-mistrzowie-wychowuja-mistrzow>

28. Kampanie społeczne w Mołdawii

#państwo

CNBOP PIB wybuduje dwie sale edukacyjne do prowadzenia zajęć podnoszących świadomość społeczną na wypadek zagrożeń pożarowych oraz zrealizuje dwie kampanie informacyjno-prewencyjne: „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa!” oraz „Stop Pożarom Traw”.

Realizacja: Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego – Państwowy Instytut Badawczy

Data: lipiec – grudzień 2024 r.

Kwota: 513 262 zł

Źródło: www.gov.pl/web/kgpsp/wsparcie-prewencji-spolecznej-w-moldawii-poprzez-podniesienie-swiadomosci-spoleczenstwa-przy-wykorzystaniu-sal-edukacyjnych-oraz-kampanii-spolecznych

29. Remont i wyposażenie modelowej szkoły

#państwo

Polska zobowiązała się do przekazania ponad 1 mln dolarów na remont i pełne wyposażenie jednej z 35 Szkół Modelowych w Mołdawii. Remont ma poprawić standard infrastruktury w szkole, a także stworzyć nowoczesne i przestronne miejsce spędzania także wolnego dla mołdawskich uczniów. Program 35 modelowych szkół zakłada całkowite odnowienie i wyposażenie w nowoczesną technologię jednej szkoły w każdym mołdawskim regionie.

Realizacja: MSZ

Data: lipiec 2024 r. (ogłoszenie działania)

Kwota: 1 083 424 dolarów

Źródło: <https://www.undp.org/moldova/press-releases/one-35-model-schools-republic-moldova-will-be-upgraded-undp-and-poland>

30. Działania pomocowe w ramach EU4Moldova

#państwo

Polska razem z UE oraz rządami Niemiec i Austrii wspiera i finansuje projekt EU4Moldova: Local Communities. W ramach projektu 18 lipca 2024 r. przedstawiciele EU4Moldova przekazali miastu largara niezbędny sprzęt do zarządzania odpadami. Darowizna obejmuje nowoczesny pojazd do zbiórki odpadów w celu optymalizacji tras zbiórki, sprzęt zwiększający wydajność operacji logistycznych oraz spychacz do zarządzania składowiskiem odpadów. Przekazano również 5000 kolorowych pojemników na odpady. Lokalna organizacja NGO otrzymała dofinansowanie (180 000 euro) na poprawienie lokalnych usług publicznych w mieście largara i gminach Cazangic, Sarata Nouă, Tigheci i Băiu.

Realizacja: „Polska Pomoc”

Data: wrzesień 2021 r. – grudzień 2025 r.

Kwota: 24 600 000 euro (całość projektu)

Źródło: <https://eu4moldova.eu/projects/eu-project-page/?id=1651>

Pomoc dla Mołdawii ze strony polskich samorządów

31. Wóz strażacki dla gminy Sireți #samorzqd

Gmina i Miasto Stawiszyn przekazały w pełni sprawny i utrzymany w doskonałym stanie wóz strażacki do gminy Sireți. Jego przekazanie wesprze rozwój i profesjonalizację jednostek ochotniczych straży pożarnych w Mołdawii. Jest to też sygnał dla lokalnych społeczności, że oddolne inicjatywy uzyskują wsparcie i prowadzą do dalszego rozwoju. Fundacja Solidarności Międzynarodowej połączyła gminę Sireți ze Stawiszynem w celu przekazania wozu strażackiego wraz z pełnym wyposażeniem.

Realizacja: Gmina i Miasto Stawiszyn

Data: październik 2021 r.

Kwota: 905 000 zł (szacowana wartość pojazdu)

Źródło: <https://solidarityfund.pl/2021/10/13/moldawia-woz-strazacki-dla-gminy-sireti>

32. Gmina Tarczyn wspiera mołdawskich rolników #samorzqd

W ramach projektu Causeni Agri-Hub Gmina Tarczyn przeprowadziła szkolenia dla samorządów z gminy Causeni dotyczące tworzenia spółdzielni przetwórstwa spożywczego oraz pozyskiwania funduszy zewnętrznych. Dzięki szkoleniom rolnicy i przetwórcy z Causeni pozyskali wiedzę w zakresie marketingu, certyfikacji i dobrych praktyk w rolnictwie ekologicznym. Lokalny bazar został wyposażony w platformę do mycia owoców, ziół i warzyw, a także w ekologiczne opakowania dla lokalnych produktów. Utworzono również sklep internetowy oraz system wsparcia sprzedaży bezpośredniej, dzięki czemu lokalne produkty stały się bardziej dostępne dla zwykłych konsumentów. Projekt ten daje rolnikom i małym przedsiębiorcom przewagę konkurencyjną oraz możliwość zwiększenia dochodów, co pozytywnie wpływa na rozwój gospodarczy regionu.

Realizacja: Gmina Tarczyn

Data: 2022 r.

Kwota: 363 543,08 zł

Źródło: <https://www.gov.pl/web/poliskapomoc/causeni-agri-hub>

33. Inteligentna chłodnia do warzyw i owoców w Mołdawii

#samorzqd

Gmina Sadowie stworzyła wspólną, użytkową infrastrukturę chłodniczą działającą na zasadzie non profit dla lokalnych producentów w gminie Crocmaż. W ramach projektu przeprowadzono również serię szkoleń dot. innowacji w dziedzinie produkcji żywności oraz promocji polskich i europejskich dobrych praktyk w zakresie produkcji bio i eko, certyfikacji żywności, trendów na rynkach żywności. Dzięki projektowi lokalni przetwórcy i producenci żywności uzyskali dostęp do szaf chłodniczych, co daje im możliwość oparcia struktury upraw o produkty o większej wartości dodanej (szparagi, warzywa zielone), a tym samym pozwala w pełni wykorzystać ogromny potencjał czarnoziemów w regionie Štefan Vodă.

Realizacja: Gmina Sadowie

Data: 2022–2023

Kwota: 424 495,38 zł

Źródła: <https://www.gov.pl/web/poliskapomoc/inteligentna-chlodnia-do-warzyw-i-owocow-w-moldawii-modul-1>; <https://sadowie.pl/projekt-inteligentna-chlodnia-do-warzyw-i-owocow-optymalizacja-lancucha-dostaw-i-zwiekszenie-dochodowosci-drobnej-produkcji-rolnej-w-moldawii>

34. Polskie doświadczenie rolnicze w Mołdawii

#samorzqd

Gmina Ryńsk przekazała gminie Cimişlia (Primăria Cimişlia) polską wiedzę i doświadczenia we wspieraniu rolnictwa i przetwórstwa rolnego, jego odporności na kryzysy na rynku zbytu (np. otoczenie rynkowe, wąskie gardła logistyczne, embargo, gwałtowne susze i powodzie) oraz dywersyfikację źródeł dochodów na wsi. Gmina Ryńsk utworzyła i wypozażyła Inkubator Owoców w Cimislia. Umożliwił on oferowanie umytych, przesortowanych, zapakowanych produktów prosto od rolnika na stoły konsumentów.

Realizacja: Gmina Ryńsk

Data: 2023 r.

Kwota: 1 088 750 zł

Źródło: <https://gminarynsk.pl/index.php/projekty/owoce-z-budjaku/item/3299-ovoce-z-budjaku-krotki-opis-projektu>

35. Wsparcie strażaków-ratowników w pobliżu dużych rzek

#samorzqd

Gmina Zawichost przekazała wysokiej klasy wyposażenie jednostek ratownictwa wodnego: motorowe łódki płaskodenne, sprzęt do wyciągania ludzi z jam i studni, sanie lodowe, kamery termowizyjne. Beneficjentami są strażacy-ratownicy w rejonach Głodeni i Stefan Vodă w pobliżu dużych rzek – Prutu i Dniestru. Strażacy z obu rejonów odbyli też wizytę studyjną w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu. Sprzęt i zdobyté doświadczenie pomogą też mołdawskim strażakom w tworzeniu ochotniczych jednostek straży pożarnej.

Realizacja: Gmina Zawichost

Data: wrzesień 2023 r. – lipiec 2024 r.

Kwota: 493 610 zł

Źródło: http://bip.zawichost.pl/archiwum/bip.zawichost.pl/upload/uchw_382_23.pdf

Pomoc dla Mołdawii ze strony polskiego biznesu

36. Nowoczesna technologia dla mołdawskich oczyszczalni ścieków #biznes

PROTE-MOS wspólnie z AMPELOS-PLUS i Kongresem Władz Lokalnych Mołdawii realizował projekt dotyczący dostosowania i przekazania polskiego *know-how* dotyczącego oczyszczania ścieków i stworzenia inteligentnej oraz uniwersalnej biologicznej oczyszczalni ścieków. Projekt pozwolił właścicielom i operatorom lokalnych oczyszczalni na znaczne oszczędności finansowe wynikające ze zmniejszenia ilości osadów ściekowych oraz korzystnie wpłynął na środowisko.

Realizacja: PROTE-MOS

Data: październik 2021 r. – wrzesień 2022 r.

Kwota: 38 940 dolarów (dotacja)

Źródło: <https://www.prote.pl/PL-H91/aktualnosci/819/prote-mos-ekosystemowo-neutralna-tehnologia-minimalizacji-osadu-nadmiernego-dla-moldawii.html>

37. Mentoring dla mołdawskich kobiet – Queen Innovation Challenge #biznes

Civitta Polska Sp. z o.o. we współpracy z Business Development Capital oraz społecznością „Zapytaj mamę” opracowała program mentoringowy *QUEEN Innovation Challenge* dla kobiet z Mołdawii. Beneficjentami projekty było dziewięć kobiet-przedsiębiorców, których szkolenie było prowadzone przez polskie mentorki.

Realizacja: Civitta Polska Sp. z o.o.

Data: 2022 r.

Kwota: 40 000 dolarów (dotacja)

Źródła: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://polishchallengefund.org/civitta-polska>

38. Wsparcie dla przemysłu kawowego w Mołdawii

#biznes

Firma EcoBean Sp. z o.o., we współpracy z lokalnym partnerem Tucano Coffee, zapewniła niezbędną wiedzę i doświadczenie w zakresie logistyki zużytych fusów kawowych – transportu, technologii upcyklingu, zarządzania projektami i ich wdrażania. Głównym celem projektu jest rozwiązywanie problemu rosnącej ilości odpadów kawowych zanieczyszczających środowisko, znaczne zmniejszenie śladu CO₂ i przekształcenie odpadów kawowych w bioprodukty.

Realizacja: EcoBean Sp. z o.o.

Data: 2022 r.

Kwota: 40 000 dolarów (dotacja)

źródła: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://polishchallengefund.org/ecobean>

39. Pomoc dla kobiet w sektorze ICT i turystyce

#biznes

Spółka Adamaszki sp. z o.o. razem z lokalnym partnerem Red Pill investment stworzyły platformę, która łączy mołdawskie kobiety, ukraińskie uchodźczynie i przedstawicieli lokalnych władz publicznych w celu dołączenia do Innowacyjnych Zespołów. Celem zespołów jest skalowanie rozwoju talentów przy realizacji wspólnego celu – przyczyniania się do zrównoważonego rozwoju turystyki wiejskiej poprzez tworzenie narzędzi do promocji wsi w Mołdawii. W ramach projektu kobiety z Mołdawii są szkolone przez polskie mentorki.

Realizacja: Adamaszki sp. z o.o.

Data: 2022–2023

Kwota: 38 500 dolarów (dotacja)

źródło: <https://polishchallengefund.org/adamaszki>; <https://www.innovillage.md/en#About>

40. Trzy stacje ładowania pojazdów dla Mołdawii

#biznes

Elocity sp. z o.o., we współpracy z Green City Lab Moldova, zainstalowało trzy stacje ładowania pojazdów elektrycznych z pełnym mobilnym i elektronicznym rozwiązaniem do ich obsługi.

Realizacja: Elocity sp. z o.o.

Data: 2022–2023

Kwota: do 40 000 dolarów (dotacja)

źródła: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://elo.city/news/elocity-wspiera-green-city-lab>

41. Pomoc dla mołdawskich start-upów

#biznes

W ramach projektu 12 start-upów z Mołdawii oraz Ukrainy otrzymało wsparcie i projekty akceleracji od firmy Bridge-East Capital sp. z o.o. i Moldova IT Park. Pięć najlepszych start-upów i mołdawska delegacja wzięły udział w konferencji Wolves Summit ze specjalnym pawilonem, w którym zorganizowano wydarzenia towarzyszące w celu rozpowszechnienia wyników i promocji mołdawskiej sceny technologicznej.

Realizacja: Bridge-East Capital sp. z o.o.

Data: 2022–2023

Kwota: 39 400 dolarów (dotacja)

Źródło: <https://polishchallengefund.org/bridgeeast>

42. Modernizacja systemu ogrzewania szkoły i przedszkola

#biznes

Firma Makroterm s.j. razem z gminą Antonești, rejonem Ștefan Vodă i EcoFabrica z Mołdawii zmodernizowała system ogrzewania szkoły i przedszkola za pomocą urządzeń zasilanych ekologicznymi źródłami energii. Projekt ma na celu transfer i pilotażowe wdrożenie, a także dalsze skalowanie rynkowe polskiego intelligentnego, łatwo regulowanego i hybrydowego integratora energii i centrum magazynowania energii obok w pełni zintegrowanych systemów kolektorów słonecznych i z wykorzystaniem istniejącego pieca gazowego o mocy 24 kw.

Realizacja: Makroterm

Data: 2022–2023

Kwota: 39 830 dolarów (dotacja)

Źródło: <https://polishchallengefund.org/makroterm2>

43. Hackathony dla Mołdawii

#biznes

Projekt miał na celu rozwój unikalnych kompetencji i umiejętności, które pozwolą mołdawskiemu partnerowi, Starnet Digital City S.R.L., na organizację międzynarodowych i interdyscyplinarnych wydarzeń programistycznych (hackathonów) dla różnych branż w najbliższej przyszłości. Projekt jest kluczowym krokiem do zorganizowania wydarzenia ICT o zauważalnym wpływie na przyspieszenie cyfryzacji w Mołdawii i zwiększenie atrakcyjności sektora.

Realizacja: Proidea Sp. z o.o.

Data: 2022–2023

Kwota: 40 000 dolarów (dotacja)

Źródło: <https://polishchallengefund.org/proidea>

44. Stoły do produkcji warzyw dla Mołdawii

#biznes

W ramach projektu zainstalowano 20 wertykalnych stołów wspierających produkcję wysokiej jakości warzyw. System uprawy roślin na pionowych stołach zalewowych zapewnia stały dostęp do bezpiecznej i wysokiej jakości żywności. Jego zaletą jest możliwość pozyskiwania produktu przez cały rok, niezależnie od panujących warunków atmosferycznych. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększeniu lokalnej produkcji żywności i tym samym zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego Mołdawii.

Realizacja: PPHU Soldrip Sp. z o.o.

Data: 2022–2023

Kwota: 39 540 dolarów (dotacja)

Źródło: <https://polishchallengefund.org/soldrip>

45. Zielona wiata dla miasta Ştefan Vodă

#biznes

Zielona wiata została zainstalowana w mieście Ştefan Vodă przez firmę SEEDiA sp. z o.o. Zielona wiata jest wyposażona w elektroniczne czytniki rozkładów jazdy. Wiata została wyposażona w panele fotowoltaiczne i akumulatory, które umożliwiają mołdawskiemu miastu redukcję kosztów energii o 100 proc. w porównaniu do tradycyjnych rozwiązań tego typu. Solarny przystanek autobusowy od SEEDiA otrzymał również inteligentny system oświetleniowy, który pozwala zmniejszać natężenie światła o kilkudziesiąt procent, gdy na przystanku nikogo nie ma.

Realizacja: SEEDiA Sp. z o.o.

Data: 2023

Kwota: 39 850 dolarów (dotacja)

Źródła: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://swiatoze.pl/polska-firma-opracowala-solarny-przystanek-autobusowy-wiata-zostanie-wykorzystana-za-granicą>

46. Pomoc w zielonej transformacji w Ceadîr Lungă

#biznes

Katowicki Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum wspierał mołdawską gminę Ceadîr-Lunga poprzez przekazanie know-how, prowadzenie szkoleń dla lokalnych liderów zielonej transformacji oraz pomoc w uruchomieniu pilotażowej instalacji fotowoltaicznej na budynkach publicznych.

Realizacja: Katowicki Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum

Data: styczeń 2023 r. – lipiec 2023 r.

Kwota: 38 004 dolarów (dotacja)

Źródło: <https://polishchallengefund.org/eurocentrum>

47. Inteligentny system zarządzania ruchem dla miasta Bălți

#biznes

Spinnea Sp. z o.o. wdrożyła nowoczesny system sterowania ruchem ulicznym, który w sposób ciągły dostosowuje się do rzeczywistego poziomu ruchu z zaawansowaną analizą danych i z priorytetem dla transportu publicznego na jednym wybranym skrzyżowaniu w Bălți. Zainstalowano również nową sygnalizację świetlną o niskim poborze mocy i niskim zużyciu energii oraz nowoczesne oprogramowanie do sterowania ruchem.

Realizacja: Spinnea Sp. z o.o.

Data: 2023 r.

Kwota: 40 000 dolarów (dotacja)

Źródła: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://polishchallengefund.org/spinnea2>

48. Produkcja organicznych nawozów

#biznes

Polska firma Biotech Partner razem z Krajowym Stowarzyszeniem Rozwoju Obszarów Wiejskich (ACSA) pracują nad użyciem innowacyjnych biotechnologii w celu wyprodukowania organicznych nawozów z odpadów rolniczych. Pozwoli to mołdawskim rolnikom na użycie bardziej opłacalnych i zrównoważonych środków do nawożenia upraw w miejscu nawozów mineralnych. Biotech Partner zorganizował warsztaty dla rolników z trzech miejscowości: Comrat, Ratuş, Hînceşti. Razem w warsztatach wzięło udział 80 osób.

Realizacja: Biotech Partner SP. z o.o.

Data: marzec 2024 r. – grudzień 2024 r.

Kwota: do 40 000 dolarów

Źródło: https://www.biotechpartner.pl/img/files/pdf/UNDP_summary.pdf

49. Chlebowa gospodarka zamknięta dla piekarzy

#biznes

Krakowski start-up Rebread w partnerstwie z piekarnią Glincor ze Stefan Vody i piekarnią Baraş Boris we wsi Lăpuşna (rejon Hînceşti) wdroży *know-how* i technologie, jak zamienić czerstwy chleb w „super” mąkę z wieloma zastosowaniem do dalszej produkcji. Projekt zredukuje koszty i wpływ środowiskowy przemysłu piekarniczego. Pomoże też piekarzom we wdrożeniu systemu gospodarki zamkniętej.

Realizacja: Rebread Upcycled Food sp. z o.o.

Data: marzec 2024 r. – grudzień 2024 r.

Kwota: do 40 000 dolarów

Źródło: <https://www.undp.org/moldova/press-releases/five-polish-companies-will-develop-innovative-solutions-moldovan-peers>

50. Lepsza jakość wody dla wodociągów w Kiszyniowie i Cimișlili

#biznes

Prote Technologie dla Środowiska w partnerstwie z wodociągami w Kiszyniowie (Apă-Canal Chișinău) i wodociągami w Cimișlili (Apă-Canal Cimișlia) przekażą zieloną technologię, która poprawi jakość wody pitnej i działanie sieci wodociągowej. Prote oczyści zardzewiałe rurociągi i osady kamienia, dzięki czemu poprawi się bezpieczeństwo mikrobiologiczne i czystość wody. Z projektu skorzystają wszyscy mieszkańcy obu miast.

Realizacja: Prote Technologie dla Środowiska

Data: marzec 2024 r. – grudzień 2024 r.

Kwota: do 40 000 dolarów

Źródło: <https://www.undp.org/moldova/press-releases/five-polish-companies-will-develop-innovative-solutions-moldovan-peers>

51. Nowe kotły grzewcze we wsi Crocmaz

#biznes

Metalerg we współpracy z władzami wsi Crocmaz z okręgu Ştefan Vodă zainstalują adaptowalne kotły niskotemperaturowe z komorami spalania biomasy w lokalnym ośrodku podstawowej opieki zdrowotnej. Kotły zoptymalizują istniejącą infrastrukturę, zmniejszą emisje i będą wykorzystywać lokalnie pozyskiwane paliwa z biomasy ze słomy.

Realizacja: Metalerg sp. z o.o.

Data: marzec 2024 r. – grudzień 2024 r.

Kwota: do 40 000 dolarów

Źródło: <https://www.undp.org/moldova/press-releases/five-polish-companies-will-develop-innovative-solutions-moldovan-peers>

Pomoc dla Mołdawii od polskich organizacji pozarządowych

52. Stworzenie ekoturystycznego szlaku „Prutskie Skały” w rejonach Edineț, Rîșcani i Glodeni **#organizacjepozarządowe**

Projekt wsparł rozwój sektora turystycznego poprzez promocję dziedzictwa naturalnego i kulturowego okręgów Edineț, Rîșcani i Glodeni, zapewniając tworzenie miejsc pracy w tej dziedzinie, poprzez stworzenie nowego szlaku turystycznego Prutskie Skały. Między innymi zaprojektowano logo dla szlaku i miejscowości na trasie oraz stworzono przewodnik turystyczny w trzech językach. Beneficjentami projektu jest 14 wsi.

Realizacja: Terra Humana

Data: 2021–2022

Kwota: 940 000 zł

Źródła: <https://www.terrahumana.pl/index.php/aktualnosci/138-nowy-projekt-terra-humana-w-moldawii>; <https://stancileprutului.eu/pl>

53. Wsparcie kompleksowego rozwoju pszczelarstwa w Mołdawii **#organizacjepozarządowe**

Fundacja „Wschód” doposażyła Ośrodek Szkolenia Pszczelarzy we wsi Minjir w innowacyjną „pasiekę na kołach” i mechaniczny podnośnik do transportu beczek. Beneficjentami projektu są też wsie Zaim, Cojusna, Peresecina i Orhei. Celem projektu było stworzenie długofalowej kooperacji i specjalizacji wśród lokalnych pszczelarzy.

Realizacja: Fundacja „Wschód”

Data: 2021–2023

Kwota: 2 221 560 zł

Źródło: <https://www.gov.pl/web/poliskapomoc/wsparcie-kompleksowego-rozwoju-pszczelarstwa-w-moldawii-modul-1>

54. Wsparcie młodych przedsiębiorców z Mołdawii

#organizacjepozarządowe

Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie przeprowadziła szkolenie i wykłady o przedsiębiorczości i prowadzenia własnych firm dla młodych przedsiębiorców z Mołdawii. Młodzi dorośli wzięli udział również w wizytach studyjnych u polskich przedsiębiorców. Na zakończenie projektu Ambasador RP Tomasz Kobzdej wręczył dyplomy zwycięzcom projektu. Z grupy 60 osób, które uczestniczyły w szkoleniach w 2021 roku, wybrano 15 pomysłów na biznes, które otrzymały dofinansowanie w wysokości 4000 euro.

Realizacja: Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie oraz Centrum Rozwoju i Przedsiębiorczości Polska-Mołdawia

Data: 2021–2022

Kwota: 617 000 zł

Źródła: <https://wspa.pl/uczelnia/projekty-ue/mlodzi-przedsiebiorcy-szansa-na-rozwoj-gospodarczy-republiki-moldawii>; <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/mlodzi-przedsiebiorcy-szansa-na-rozwoj-gospodarczy-republiki-moldawii-modul-1>; <https://cdamp.md/pl/mlodzi-przedsiebiorcy-szansa-na-rozwoj-gospodarczy-republiki-moldawii-2>

55. Wsparcie mołdawskiego trzeciego sektora

#organizacjepozarządowe

Stowarzyszenie LEVEL UP w ramach projektu „The wind of change” wsparło mołdawski trzeci sektor w zakresie rozwoju organizacji pozarządowych, które będą angażować i aktywizować młodych ludzi do podejmowania ważnych inicjatyw społecznych. Podczas szkoleń przekazano uczestnikom wiedzę teoretyczną z zakresu aspektów formalnych (prawnych, finansowych) i praktycznych informacji na temat funkcjonowania i rozwoju organizacji pozarządowych. Z pomocy skorzystał, studenci i członkowie młodych organizacji pozarządowych, a także skorzystały grupy nieformalne. Parterem lokalnym była organizacja MILLENNIUM Training and Development Institute.

Realizacja: Stowarzyszenie LEVEL UP

Data: lipiec 2021 r. – styczeń 2022 r.

Kwota: 50 400 zł

Źródło: <https://levelupngo.com/project/the-wind-of-change>

56. Pomoc merytoryczna w zarządzaniu rewitalizacją

#organizacjepozarządowe

Fundacja Centrum Rozwoju Lokalnego przeprowadziła specjalistyczne szkolenia w zakresie zarządzania rewitalizacją miasta i włączenia społeczności lokalnej we wdrażanie programów rewitalizacji dla 20 przedstawicieli mołdawskiego miasta Leova. Również 17 przedstawicieli samorządu miasta Leova odwiedziło polskie samorządy lokalne i regionalne. W ramach projektu opracowano i rozpowszechniono program rewitalizacji miasta Leova oraz poradnik wdrażania modelu partycypacyjnego zarządzania rewitalizacją miasta, wydano raport i zorganizowano polsko-mołdawską konferencję. Z efektów szkoleń skorzystają wszyscy mieszkańcy miasta.

Realizacja: Fundacja Centrum Rozwoju Lokalnego

Data: sierpień – wrzesień 2022 r.

Kwota: 277 798,97 zł

Źródło: <https://www.gov.pl/web/poliskapomoc/wdrozenie-modelu-partycypacyjnego-zarzadzania-rewitalizacja-miasta-leova>

57. Budowa pawilonu winiarstkiego

#organizacjepozarządowe

Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej i firma Asteroid stworzyły pawilon, który łączy funkcję obiektu degustacyjnego i sklepu przy współfinansowaniu ze strony „Polskiej Pomocy”. Wytyczono międzyregionalne trasy rowerowe łączące Căușeni i Ștefan Vodă, na których otwarto wypożyczalnie rowerów obsługiwane przez lokalnych przedsiębiorców, powiązane z aplikacją mobilną. Dzięki budowie pawilonu turyści mogą teraz w dobrych warunkach spróbować mołdawskich win. Celem projektu było połączenie turystyki rowerowej i winiarskiej, stąd nazwa projektu BIKEANDWINE.MD.

Realizacja: Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej i firma Asteroid

Data: 2022 r.

Kwota: 351 000,00 zł

Źródła: <https://www.gov.pl/web/poliskapomoc/bikeandwinemd-turystyka-kulinarno-winiarska-w-moldawii-w-dobie-covid-19>; <https://www.opiwpr.org.pl/aktualnosci/inauguracja-projektu>

58. Wsparcie kobiecej przedsiębiorczości w regionach wiejskich Mołdawii

#organizacjepozarządowe

Fundacja „Wschód” wybudowała i wyposażyla dwa zakłady produkcyjne produktów spożywczych oraz produkcji mebli tapicerowanych, dwóch zakładów produkcji odzieży ochronnej oraz mieszalni betonu. Wyposażono również nowo powstałą cukiernię oraz zmodernizowano folie ogrodnicze do upraw kwiatowych. Dzięki projektowi utworzono w miejscowościach wiejskich 70 nowych miejsc pracy oraz zwiększyły się przychody ze sprzedaży o ponad 100 proc.

Realizacja: Fundacja „Wschód”

Data: 2022 r.

Kwota: 2 328 610 zł

Źródło: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/rozwoj-kobiecej-przedsiębiorczości-w-regionach-wiejskich-moldawii>

59. Nowa jakość przestrzeni mieszkalnych dla Mołdawian

#organizacjepozarządowe

Terra Humana w ramach projektu uruchomiła proces rewitalizacji w 6 miastach Mołdawii: Glodeni, Ghindești, Lipcani, Șoldănești, Telenești i Cupcini. Miejscy urzędnicy, radni, przedstawiciele organizacji społecznych oraz przedsiębiorcy i reprezentanci instytucji otoczenia biznesu zyskali ważną wiedzę i praktyczne umiejętności w dziedzinie rewitalizacji przestrzeni miejskich, modernizacji usług komunalnych oraz zwiększenie udziału mieszkańców w zarządzaniu przestrzenią miejską.

Realizacja: Terra Humana

Data: 2022 r.

Kwota: 1 294 010 zł

Źródło: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/rewitalizacja-obszarow-zdegradowanych-w-moldawskich-miastach>

60. Szkolenie mołdawskich urzędników państwowych

#organizacjepozarządowe

Kolegium Europejskie w Natolinie przeszkoiliło mołdawskich urzędników w zakresie podstawa integracji europejskiej oraz praktyki instytucji europejskich. W szkoleniu brali udział urzędnicy z Urzędu Integracji Europejskiej, Centrum Harmonizacji Prawa, Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz ekspertów IPRE.

Realizacja: Kolegium Europejskie

Data: czerwiec 2024 r.

Kwota: nieznana

Źródło: <https://gov.md/en/content/training-sessions-civil-servants-and-experts-involved-moldovas-eu-accession-process-commence>

61. Farmers 4 Climate: nowoczesne maszyny, szkolenia i innowacje dla Mołdawii

#organizacjepozarządowe

Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej z partnerami lokalnymi – Zrzeszeniem producentów owoców Moldova Fruct oraz Zrzeszeniem Małych Producentów Wina – działa na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, wzrostu gospodarczego i tworzenia stabilnych źródeł dochodu w rolnictwie, wspierając lokalnych przedsiębiorców. W czterech regionach Mołdawii: Căușeni, Ștefan Vodă, Mircești oraz Chipeșca lokalne przedsiębiorstwa otrzymały nowoczesne maszyny, zestawy paneli słonecznych, zestawy mulchingowe. Lokalni przedsiębiorcy wzięli udział również w szkoleniach i warsztatach *know-how* w obszarze innowacyjnych rozwiązań i technologii w rolnictwie i adaptacji do zmian klimatycznych.

Realizacja: Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej

Data: 2022–2023

Kwota: 701 980 zł

Źródło: <https://www.gov.pl/web/poliskapomoc/farmers-4-climate-innowacje-na-rzecz-adaptacji-do-zmian-klimatu-w-sadownictwie-i-winiarstwie-modul-1>

62. Biznes na obcasach – wsparcie przedsiębiorczych kobiet w Mołdawii

#organizacjepozarządowe

Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego przeprowadziła projekt, którego celem było szkolenie mołdawskich kobiet w zakresie zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej, umożliwienie im wystartowania z własnym biznesem oraz sprawnego rozwijania firmy. W ramach wsparcia Fundacja tworzy Klub biznesu, przeprowadza specjalistyczne szkolenia i wizyty studyjne w Polsce, przyznaje także granty na start i rozwój działalności. Dzięki projektowi ma powstać 10 nowych firm w Mołdawii – przedsiębiorczynie otrzymają granty w wysokości 10 000 lejów (około 25 000 złotych) na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Realizacja: Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego

Data: 2023–2025

Kwota: 424 090 zł

Źródło: <https://pfrr.pl/projekt/biznes-na-obcasach>

63. Wsparcie agroturystyki i zrównoważonej gospodarki – Tourism

Business Booster

#organizacjepozarządowe

Przedsiębiorcze Radomianki razem z Asociația Națională pentru Turismul Receptor din Moldova (Krajowym Stowarzyszeniem Turystyki Przyjazdowej i Krajowej ANTRIM – Mołdawia) wspierają sektor agroturystyczny i zrównoważony rozwój na terenach wiejskich. Podczas wizyt studyjnych partnerzy projektu razem ze studentami marketingu, hotelarstwa i logistyki przyglądali się pracy kobiet w biznesie, które chcą rozwijać w sektorze turystycznym. Odbyły się również webinarze m.in. o rozwoju usług i produktów biznesów w projekcie i marketingu.

Realizacja: Stowarzyszenie Przedsiębiorcze Radomianki

Data: marzec 2024 r. – grudzień 2024 r.

Kwota: do 40 000 USD

Źródła: <https://antrim.md/launch-of-the-tourism-business-booster-project>; <https://www.facebook.com/przedsiebiorczeradomianki>

A flag of Moldova is positioned diagonally across the background. It features horizontal stripes of blue, yellow, and red. The yellow stripe contains the national coat of arms, which depicts a griffin holding a sword and shield. The flag is attached to a white flagpole at the bottom.

COMPENDIU AL AJUTORULUI POLONEZ PENTRU MOLDOVA

Intrare

Republica Moldova – o țară între România și Ucraina – descrisă drept cea mai săracă țară din Europa, apare din ce în ce mai mult în discuțiile geopolitice, mai ales după agresiunea rusă împotriva Ucrainei din februarie 2022. Teritoriul Moldovei este considerat o potențială următoare ţintă a agresiunii ruse în Europa de Est din cauza conflictelor de frontieră și interne nerezolvate, precum și a legăturilor istorice cu Rusia. Moldova făcea parte din URSS, iar pentru mulți locuitori limbă rusă este încă prima lor limbă. Cu toate acestea, influența Rusiei în țară slăbește de ani de zile, iar acest proces s-a accelerat semnificativ din februarie 2022¹. Un eveniment revoluționar pentru aspirațiile europene ale Republicii Moldova a fost preluarea puterii de către Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS) în 2019 și preluarea președinției țării în 2020 de către Maia Sandu.

Republica Moldova și Polonia au stabilit relații diplomatice la 14 iulie 1992, iar după aderarea Poloniei la UE în 2004, relațiile polono-moldovene s-au intensificat pe măsură ce Polonia a susținut puternic aspirațiile europene ale Moldovei. Relațiile economice s-au accelerat și mai mult după 2014, când Rusia a introdus un embargo asupra mărfurilor moldovenești². După cum a subliniat în 2019 Ambasadorul Moldovei în Polonia, Iurie Bodrug, despre relațiile polono-moldovenești și drumul către comunitatea europeană: [...] Pot spune că astăzi nu avem probleme semnificative în relațiile noastre reciproce, țările noastre istorice au multe în comun și nimic nu se împarte. Ceea ce am în comun este căutarea pro-

sperității și a prieteniei, dar și visul țării mele de integrare europeană. și aici este foarte necesară experiența Poloniei și a polonezilor [...]³. În ciuda sprijinului mare acordat Republicii Moldova din partea poloneză, informațiile despre ajutorul oferit nu sunt cunoscute atât în rândul opiniei publice poloneze, cât și în cea moldovenească, ceea ce nu este facilitat de accesul adesea dificil la informații de specialitate.

Prin urmare, scopul acestui studiu este de a prezenta o prezentare transversală a ajutorului polonez acordat Republicii Moldova și cetățenilor moldoveni într-un mod simplu și transparent. Mulțumită catalogului de ajutor polonez pentru Republica Moldova, dorim să arătăm cât de mult au deja cele două țări în comun și să încurajăm extinderea ajutorului și a dialogului de afaceri între Polonia și Moldova. Exemplele citate de ajutor polonez provin în principal din surse deschise sau din informații obținute în temeiul dreptului de acces la informații publice. Toate informațiile sunt furnizate împreună cu sursa. Ori de câte ori este posibil, oferim și valoarea ajutorului acordat. Datorită domeniului larg de asistență și informațiilor deseori incomplete despre asistență, catalogul nu este și nu poate fi complet. De exemplu, catalogul nu include asistența pentru polonezii care locuiesc în Moldova, adică aproximativ 4.100 de persoane, adică 0,1% din populația Moldovei⁴. Considerăm că o astfel de asistență ar fi acordată indiferent de integrarea Moldovei în UE. În ciuda acestui fapt, credem că compendiul prezintă în mod fiabil domeniul

¹ <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/komentarze-osw/2023-02-20/mniej-strachu-wiecej-niezaleznosci-moldawia-wobec-rosji-po>, [accesat 25 iulie 2024].

² <https://journals.umcs.pl/we/article/view/14056>, [accesat 25 iulie 2024].

³ <https://polishexpress.au/o-stosunkach-polsko-moldawskich-i-wspolczesnej-moldawii>, [accesat 25 iulie 2024].

⁴ <https://ida.pol.org.pl/polacy-od-wiekow-w-moldawii>, [accesat 25 iulie 2024].

de aplicare al asistenței poloneze către Moldova din 2021, adică pentru ultimii trei ani. Anul 2021 nu a fost ales la întâmplare. Atunci și-a început domnia președintelui pro-occidental și pro-UE Maia Sandu⁵. Sub conducerea lui Sandu Moldova a intrat pe o cale hotărât pro-occidentală, iar procesul de integrare în UE s-a accelerat semnificativ. Deja pe 23 iulie 2022, Moldova, împreună cu Ucraina, au primit statutul de țară candidată la UE. La sfârșitul lunii iunie 2024, UE și Moldova au început negocierile de aderare. După cum se raportează pe site-ul proiectului „Dla Mołdawii – Pentru Moldova”⁶, Cristina Gherasimov, viceprim-ministrul pentru Integrare Europeană, a devenit negociator șef, iar Moldova a stabilit data întâi a aderării la UE pentru 2030⁷. Important este că societatea moldovenească sprijină integrarea în UE. 59,2% de cetățenii susțin aderarea la UE, iar în cazul unui referendum, 55,4% de cetățenii ar vota „pentru”, în timp ce 30,6% ar vota „împotriva” aderării la UE. În același timp, doar 14% consideră că Moldova este pregătită să adere la UE⁸. Polonia, cu expe-

riența sa, poate sprijini Moldova în acest proces continuând să-și împărtășească know-how-ul și asistența pentru dezvoltare ulterioară. Întărirea relațiilor este la fel de importantă ca și ajutorul pentru dezvoltare, motiv pentru care ne bucurăm că proiectul „Dla Mołdawii – Pentru Moldova” este o platformă atât de importantă pentru dialogul polono-moldovenesc.

Activitatea poloneză în Moldova are mai multe fațete și nu se limitează doar la asistență pentru dezvoltare. Potrivit datelor Ministerului Afacerilor Externe al Republiei Moldova, în Moldova sunt înregistrate 94 de întreprinderi cu capital polonez, iar investițiile poloneze în 2021 au fost în valoare de aproximativ 11,5 milioane de euro. Polonia ocupă locul 22 în ceea ce privește volumul de capital investit. Cele mai mari companii poloneze din Moldova sunt Moldova Zahăr, Red Sky (servicii de internet) și ECM Group Polska SA⁹. Companiile poloneze devin din ce în ce mai vizibile și active pe piața din Moldova. De exemplu, filiala locală a Tymbark sponsorizează Festivalul Mâncării și

⁵ Ea a preluat oficial funcția de președinte pe 24 decembrie 2020. După ce a câștigat turul doi al alegerilor prezidențiale din 15 noiembrie 2020, cu 57,75% sprijin.

⁶ <https://pentrumoldova.md/aktualnosci/maia-sandu-podpisala-dekret-o-rozpoczeciu-negocjacji-akcesyjnych-z-ue>, [accesat 25 iulie 2024].

⁷ <https://www.romania-insider.com/moldova-rally-eu-accession-may-2023>, [accesat 25 iulie 2024].

⁸ <https://ipre.md/2023/07/11/sondaj-de-opinie-592-dintre-cetateni-sustin-aderarea-republicii-moldova-la-uniunea-europeana/?lang=en>, [accesat 25 iulie 2024].

⁹ <https://mfa.gov.md/ro/content/republica-polona-0>, [accesat 25 iulie 2024].

Vinului de la Chișinău și alte evenimente sportive și culturale de trei ani¹⁰. Companiile poloneze sunt active și în sectorul de securitate și apărare din Republica Moldova, a cărui consolidare, după cum a scris Octavian Milewski în raportul „Starea jocului. Polonia-Moldova”¹¹, este necesar pentru asigurarea stabilității investițiilor poloneze în Moldova. Astfel, MESKO SA și Ministerul Apărării al Republicii Moldova au semnat un acord de cooperare și furnizare de arme pentru modernizarea forțelor militare ale Republicii Moldova¹². Frecvența zborurilor între Varșovia și Chișinău contribuie, de asemenea, la consolidarea în continuare a relațiilor de afaceri și a celor sociale între Polonia și Moldova, lucru subliniat chiar de premierul Mateusz Morawiecki în timpul vizitei sale la Chișinău¹³. Compania aeriană poloneză LOT operatează 13 zboruri pe săptămână, iar din septembrie Wizzair va opera și zboruri între cele două capitale¹⁴.

Ajutorul polonez este implementat în cadrul mai multor proiecte. Un rol-cheie îl joacă Fundația pentru Solidaritate Internațională, care are biroul regional la Chișinău și are aproximativ 50 de angajați. Fundația implementează un mare proiect LEADER, care creează grupuri de acțiune locală care sprijină dezvoltarea durabilă și modernizarea zonelor rurale¹⁵. În cadrul proiectului LEADER, fundația a sprijinit, de exemplu, înființarea unui club

sportiv și a unei companii care se ocupă de un sistem modern de irigare, despre care mai multe informații găsiți mai târziu în compendiu. Multe activități desfășurate de autoritățile locale poloneze, organizațiile neguvernamentale și companiile private sunt cofinanțate din fonduri publice sub marca „Polska Pomoc”, ca parte a asistenței poloneze pentru dezvoltare. Numeroase activități sunt susținute și din fonduri de la agențiile Națiunilor Unite.

O expresie a importanței și a rolului pe care Moldova îl joacă în regiunea Europei Centrale și de Est a fost numirea în 2021 a Plenipotențiarului Primului Ministru pentru Susținerea Reformelor în Republica Moldova, dr. Adam Eberhardt¹⁶. Rolul reprezentantului a fost de a coordona și monitoriza activitățile organelor administrației guvernamentale care sprijină procesul de reformă în Moldova.

Activitatea poloneză în Moldova are mai multe fațete și nu se limitează doar la asistență pentru dezvoltare. Potrivit datelor Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Moldova, în Moldova sunt înregistrate 94 de întreprinderi cu capital polonez, iar investițiile poloneze în 2021 au fost în valoare de aproximativ 11,5 milioane de euro.

În plus, Polonia a oferit un sprijin financiar semnificativ Moldovei. În aprilie 2022, guvernul polonez a acordat Moldovei un împrumut de 20 de milioane PLN. Împrumutul a ajutat Moldova să facă față refugiaților din Ucraina și creșterii prețurilor la energie și gaze. În plus, Bank Gospodarstwa Krajowego a acordat Moldovei un împrumut de 5 milioane EUR pentru a sprijini întreprinzătorii micro, mici și mijlocii din Republica Moldova. Cel mai important, Polonia și Moldova au reluat

¹⁰ <https://www.facebook.com/TymbarkMoldova>, [accesat 25 iulie 2024].

¹¹ <https://wei.org.pl/2024/aktualnosci/admin/raport-stan-gry-polska-moldawia>, [dostęp 25.07.2024].

¹² <https://www.mesko.com.pl/aktualnosci/mesko-sa-podpisalo-umowe-z-ministerstwem-obrony-narodowej-republiki-moldawii>, [accesat 25 iulie 2024].

¹³ <https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C1557751%2Cpremier-staramy-sie-wyciagnac-do-moldawii-pomocna-dlon.html>, [accesat 25 iulie 2024].

¹⁴ <https://www.rynek-lotniczy.pl/wiadomosci/wizz-air-z-chopina-do-moldawii-lot-zyskuje-konkurencje-21353.html>, [accesat 25 iulie 2024].

¹⁵ <https://solidarityfund.pl/2022/06/20/117296>, [accesat 25 iulie 2024].

¹⁶ Ordinul Primului Ministru nr. 177 din 8 septembrie 2021 privind numirea Plenipotențiarului Primului Ministru pentru Susținerea Reformelor în Republica Moldova.

consultările cu privire la reînnoirea împrumutului legat de 100 de milioane de euro în Moldova pe baza acordului deja expirat din 2014. În plus, Polonia, împreună cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, derulează proiectul Polish Challenge Fund, în care în fiecare an mai multe companii realizează proiecte inovatoare în conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă. Pe lângă asistența financiară și de proiect, instituțiile poloneze instruiesc în mod regulat oficiali și oficiali moldoveni. Ofițerii moldoveni au vizitat deja Centrul de pregătire a poliției de două ori, iar pompierii și oficialii administrației publice vin în mod regulat în Polonia pentru vizite de studiu și instruire.

Polonia este dedicată în mod deosebit înțăririi rezistenței Moldovei la amenințările legate de războiul din Ucraina și agresiunea Rusiei. În iunie 2023, Afacerilor Interne și Administrației a transferat în Moldova echipament individual de protecție, inclusiv veste antiglonț, ochelari de protecție, căști de protecție, explozivi, precum și arme și muniții, în valoare totală de peste 5 milioane PLN. În plus, în aprilie 2024, Polonia a livrat

Moldovei 20 de generatoare industriale de energie electrică cu o valoare totală de aproximativ 2 milioane PLN.

Polonia și guvernul polonez, având experiență de aderare la UE și de transformare economică, pot sprijini Moldova cu know-how-ul lor privind funcționarea UE dobândit în ultimii 20 de ani de aderare. Ajutând Moldova în drumul său către UE, Polonia poate câștiga și un aliat în comunitate și poate prezenta perspectiva și interesele Europei Centrale și de Est. Prin urmare, suntem încântați că Polonia continuă să sprijine Republica Moldova și planifică noi acțiuni. În iulie 2024, Polonia s-a angajat să doneze peste 1 milion USD pentru renovarea și echiparea completă a uneia dintre cele 35 de școli model din Moldova. Iar în cadrul concursului „Polska Pomoc” din 2024 și a proiectelor administrației guvernamentale în 2024, sunt planificate mai multe activități, de exemplu revitalizarea infrastructurii turistice a administrației publice locale în comuna Caplani condusă de comuna Wasilków sau sprijinirea administrației publice din Moldova în domeniul administrării fondurilor europene.

Sprijinul polonez pentru Moldova – compendiu

Categorii de ajutor:

- **#de stat** – ajutor acordat de stat – 30 de exemple
- **#administrație locală** – asistență oferită de autoritățile locale – 5 exemple
- **#afaceri** – asistență oferită de afaceri – 16 exemple
- **#organizații neguvernamentale** – asistență oferită de organizații neguvernamentale – 12 exemple

Total: 63 de exemple de suport polonez.

Ajutor pentru Moldova din partea statului polonez

1. 20 de milioane pentru Moldova

#de stat

Polonia a acordat Moldovei un împrumut de 20 de milioane de euro pe o perioadă de 20 de ani și cu o rată a dobânzii de 0,01% anual. Scopul împrumutului a fost de a sprijini economia și societatea moldovenească în legătură cu invazia rusă a Ucrainei. Banii din Polonia vor ajuta Moldova să facă față refugiaților din Ucraina și creșterii prețurilor la electricitate și gaze.

Implementare: Cancelaria Primului Ministrului

Data: 8 aprilie 2022

Sumă: 20 milioane EUR

Sursele: <https://www.gov.pl/web/premier/moldawia-moze-liczyc-na-wsparcie-polski>; <https://gov.md/en/content/poland-provide-moldova-loan-worth-20-million-euros-preferential-terms>

2. Finanțarea achiziției de utilaje agricole

#de stat

Fondul de Solidaritate PL a cofinanțat achiziția de drone pentru irigarea, fertilizarea și stropirea terenurilor agricole. Prin folosirea dronelor se va putea economisi apă folosită pentru activitățile agricole, în special pentru irigarea câmpului. De asemenea, fundația speră că un astfel de sprijin va opri procesul de depopulare a Moldovei.

Implementare: Fondul de solidaritate PL

Data: aprilie 2022

Sumă: necunoscută

Sursele: <https://www.gov.pl/web/premier/moldawia-moze-liczyc-na-wsparcie-polski> <https://gov.md/en/content/poland-provide-moldova-loan-worth-20-million-euros-preferential-terms>

3. Revitalizarea orașelor moldovenești

#de stat

Fundația Solidaritatea Internațională sprijină revitalizarea orașelor moldovenești prin pictarea picturilor murale în orașul Strășeni. Revitalizarea are ca scop stabilirea unui dialog între autorități, locuitori și entități locale cu privire la reflecția asupra dezvoltării orașului, precum și examinarea nevoilor și a resurselor comunității locale. Pictat, printre altele: mural „Pace și prietenie” în parcul central din Strășeni care arată parteneriatul polono-moldovenesc.

Implementare: Fondul de solidaritate PL

Data: februarie 2022 (publicare)

Sumă: necunoscută

Sursa: <https://solidarityfund.pl/2022/02/22/moldawia-odnawiamy-lokalne-miasteczka>

4. Instruirea polițiștilor moldoveni

#de stat

Timp de două săptămâni, ofițerii din Moldova au învățat aspecte teoretice și practice ale lucrului cu obiecte periculoase și explozivi în timpul antrenamentului la Centrul de Formare a Polițiștilor din Legionowo. În plus, instructorii cu experiență din cadrul Departamentului de Formare Specială CSP își vor împărtăși cunoștințele în domeniul pirotehnicii cu colegii lor din Republica Moldova.

Implementare: Centrul de Formare a Polițiștilor

Data: noiembrie 2022

Sumă: necunoscută

Sursa: <https://csp.edu.pl/csp/aktualnosci/5200,Policjanci-z-Moldawii-zakonczyli-szkolenie.html>

5. Exerciții ale pompierilor moldoveni din comunele Sireți și Sărata Veche în Polonia

#de stat, #administrație locală

Pompierii din comunele moldovenești Sireți și Sărata Veche au efectuat o vizită de studiu la Stawiszyn și Lądek în mai 2022. 10 pompieri și reprezentanți ai autorităților locale au venit în Polonia. Pompierii moldoveni au practicat exploatarea autospecialelor de pompieri, stingerea incendiilor, conducerea bărcilor, pescuitul unei ținte din apă și reacționarea rapidă. Exercițiile au fost organizate cu ajutorul autorităților locale și implementate de Fondul de Solidaritate PL în cadrul proiectului: „Consolidarea protecției civile în Republica Moldova”.

Implementare: Fondul de solidaritate PL, autoritățile comunelor Stawiszyn și Lądek, Departamentul de Pompieri Voluntari Stawiszyn și Lądek, Școala Aspiranților Serviciului de Pompieri de Stat din Poznań, Sediul Municipal al Serviciului de Pompieri de Stat din Poznań, Filiala Provincială a Departamentului de Pompieri Voluntari din Poznań, Filiala Voievodală a Asociației Pompierilor Voluntari Republici Polone din Voievodatul Polonia Mare și Biroul Mareșalului Voievodatului Polonia Mare

Data: mai 2022

Sumă: necunoscută

Sursa: <https://solidarityfund.pl/2022/06/06/moldawia-wizyty-studyjne-strazakow-w-polsce>

6. Suport hardware și modernizare a Institutului Mamei și Copilului din Chișinău

#de stat

Polonia a donat Institutului Mamei și Copilului din Chișinău 30 de seturi de pompe de perfuzie, 50 de pompe cu seringi, 2 aparate cu ultrasunete, 5 aparate ECG, 2 aparate respiratorii, 10 monitoare cardiace, 5 paturi medicale, 4 mese de operație și 5 defibrilatoare. De asemenea, sprijină modernizarea generală a Institutului.

Implementare: Ambasada Republicii Polone la Chișinău, „Polska Pomoc”

Data: august 2022

Sumă: 420.000 EUR (suma declarată)

Sursa: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid0WYfYm34BNgH6j1Vgoy4Jitfdrtz-SRv7bMjSudaaSgsrWxW2gnENHxjCr5hA6y3Tbl>; <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid0MV9ShoGg4VZnc179BnTHTQjGxz5UhUSmP4JxxpMiRtEXDhYS7geHCMvU45ZbLV7CI>

7. Sprijin și asistență pentru dezvoltare la Universitatea de Stat din Comrat

#de stat

Ambasada Poloniei a dotat Universitatea din Comrat din Moldova cu o sursă de apă curată și o nouă rețea de alimentare cu apă.

Implementare: Ambasada Republicii Polone la Chișinău

Data: octombrie-decembrie 2022 (publicare)

Sumă: 56.254 PLN

Sursele: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02CZ41D7ugSgUb3wJr-G5eq5pAV3KDPKJUQGhuHtp34H93MBvGzeRdXajKUyJrf5n6Ul>; <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02DwYJLV9aejciP3dYXorw4ufz2xHcsrdhWdgxL7xP7kR8BUHLQgZ3nohCTGne9mcE>

8. Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii a instruit

oficiali moldoveni

#de stat

Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii a desfășurat cursuri și întâlniri cu oficiali ai Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură a Moldovei (AIPA) și ai Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare din Republica Moldova. Training-ul a acoperit subiecte precum colectarea datelor și analiza comparativă, standardizarea rapoartelor. Training-ul s-a desfășurat în cadrul programului de înfrățire „Suport suplimentar pentru agricultură, dezvoltare rurală și siguranță alimentară în Republica Moldova”.

Implementare: Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii

Data: decembrie 2022

Kwota: necunoscută

Sursa: <https://eu4moldova.eu/eu-twinning-project-further-support-to-agriculture-rural-development-and-food-safety-in-the-republic-of-moldova-finalised-its-activities>

9. Renovarea sălii de sport a școlii profesionale din Comrat

#de stat

Ambasada Poloniei la Chișinău, în cadrul „Polska Pomoc”, a renovat sala de sport a școlii din Comrat.

Implementare: Ambasada Republicii Polone la Chișinău

Data: decembrie 2022 (publicare)

Sumă: 65.309 PLN

Sursa: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid0NGaTx7EvG5xQgfVf34g5syQGA-an7iTg6hLUQAZd5BwVFshShLDV7PaEFi8g3xZo1>

10. Iluminat stradal în satul Brînza, raionul Cahul

#de stat

Iluminatul stradal a fost instalat în satul Brînza în cadrul programului „Polska Pomoc”. Proiectul a fost destinat comunității locale (aprox. 3.000 de persoane). Au fost iluminați 2,5 km de stradă, ceea ce a influențat atât siguranța pietonilor, cât și confortul șoferilor.

Implementare: Ambasada Republicii Polone la Chișinău

Data: decembrie 2022 (publicare)

Sumă: 70.919 PLN

Sursa: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid0BvFREophAy3U4DDMyJpcAwE8Vc-NjNS6bweRhQdDIRkBCIMFMd8PPoAqbcPhbhd2SI>

11. Îmbunătățirea condițiilor de învățare pentru elevii gimnaziului din

satul Calfa

#de stat

În cadrul programului „Polska Pomoc”, au fost achiziționate bănci pentru elevii din gimnaziul rural din satul Calfa din raionul Anenii Noi. Scopul a fost crearea unor condiții mai bune de învățare.

Implementare: Ambasada Republicii Polone la Chișinău

Data: decembrie 2022 (publicare)

Sumă: 51.567 PLN

Sursa: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02tpcts92kiJLMxAZmzwS2Kpd-W9eFqg2vMjVYgeVyPluXkdTdxzz9cYvUSTuiR6cBDI>

12. Sistem modern de încălzire pentru Căminul Cultural din satul

Cremenciug, Tiraspol

#de stat

Ambasada la Chișinău a informat despre activitățile „Polska Pomoc” în satul Cremenciug și instalarea unui sistem modern de încălzire. Pentru prima dată în peste 50 de ani, în Căminul Cultural din satul Cremenciug a fost instalată o instalație de gaz și o cameră pentru cazane cu două cazane moderne.

Implementare: Ambasada Republicii Polone la Chișinău

Data: decembrie 2022 (publicare)

Sumă: necunoscută

Sursa: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02QGzeYvtWUCoLNIUXRBXnjCh-n4Est7rac3nvZPEFDchJgtIkCtb2FKWVh6ariUDQJl>

13. Apă potabilă pentru comunitatea locală din satul Popenki, raionul Rîbnița #de stat

Ambasada Republicii Polone la Chișinău a construit un turn de apă în satul Popenki. Construcția a oferit apă potabilă locuitorilor locali. Construcția turnului a asigurat o alimentare stabilă cu apă și rețelei de alimentare cu apă de o lungime de 5,5 km, ceea ce a contribuit la o îmbunătățire semnificativă a calității vieții în zonă.

Implementare: Ambasada Republicii Polone la Chișinău

Data: decembrie 2022 (publicare)

Sumă: necunoscută

Sursa: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02X6LQJb2fAePqj2rrTAA9mmvH-5DFQjAjrLe1KSPNYHijHWt7qzf7eACWd9uC7Lzsl>

14. Siguranța nocturnă pentru locuitorii satului Hiliuți #de stat

În cadrul programului „Polska Pomoc”, siguranța pe timp de noapte a fost îmbunătățită prin instalarea de lumini de noapte în satul Hiliuți din regiunea Rîșcani.

Implementare: Ambasada Republicii Polone la Chișinău

Data: decembrie 2022 (publicare)

Sumă: 50.225 PLN

Sursa: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02X6LQJb2fAePqj2rrTAA9mmvH-5DFQjAjrLe1KSPNYHijHWt7qzf7eACWd9uC7Lzsl>

15. Acoperiș modern pentru liceul din satul Tîrnova #de stat

Ambasada Republicii Polone la Chișinău a renovat un acoperiș de 546 m² la școală primară din satul Tîrnova din raionul Edineț. Ca urmare, aspectul instituției s-a schimbat și a devenit mai durabil și mai modern.

Implementare: Ambasada Republicii Polone la Chișinău

Data: decembrie 2022 (publicare)

Sumă: 20.000 EUR

Sursa: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid08EjkKnJCvpsBvDDPiFoUsvot-94c4wnLzpST3u73mbEem6GEFypYZucwRbKTeal9ql>

16. Instruirea polițiștilor moldoveni

#de stat

La Centrul de Formare a Polițiștilor din Legionowo au fost organizate cursuri în explosives engineering și pirotehnică pentru ofițerii moldoveni. Scopul instruirii a fost aspectele teoretice și practice ale lucrului cu obiecte periculoase și explozivi și neutralizarea acestora. Training-ul a fost o continuare a activităților din 2022.

Implementare: *Centrul de Formare a Polițiștilor*

Data: martie 2023

Sumă: necunoscută

Sursa: <https://csp.edu.pl/csp/aktualnosci/5287,Szkolimy-policjantow-z-Moldawii.html?search=4110904>

17. Serviciul de Pompieri de Stat sprijină salvatorii moldoveni

#de stat

Salvatorii moldoveni care servesc în cadrul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență au participat la cursuri privind crearea unui grup de căutare și salvare la standarde internaționale. Salvatorii moldoveni au aflat despre soluțiile pompierilor polonezi și ale organizațiilor poloneze ale grupurilor de căutare și salvare, Departamentul de Pompieri Voluntari, educație și prevenire a incendiilor. Toate vizitele au avut loc în cadrul proiectului „Consolidarea potențialului personalului-cheie al grupului de căutare și salvare din Moldova GISN – parte 2, Protecția Civilă Moldova 2023”. Cunoștințele oferite de pompierii polonezi vor ajuta salvatorii moldoveni să creeze o unitate care să funcționeze bine.

Implementare: *Fondul de solidaritate PL împreună cu Școala aspiranților PSP din Cracovia*

Data: martie 2023

Sumă: necunoscută

Sursa: <https://solidarityfund.pl/2023/03/28/moldawscy-ratownicy-z-wizyta-w-polsce>

18. 20 de generatoare de energie pentru Moldova

#de stat

Polonia a furnizat Moldovei 20 de generatoare industriale de energie pentru a fi distribuite în spitale și alte instituții publice din Moldova. Ele vor proteja Moldova împotriva între-ruperilor de curenț, în special în timpul invaziei ruse în curs de desfășurare în Ucraina și a amenințărilor hibride. Au fost donate generatoare HE R125 CA Trio - 12 bucăți, generatoare HE-KD 120KCA - 5 bucăți și generatoare HE R110 CA Trio - 3 bucăți.

Implementare: Cancelaria Primului Ministrului, Agenția Guvernamentală pentru Rezerve Strategice Ministerul Afacerilor Externe

Data: aprilie 2023

Sumă: 2.134.043,36 PLN

Sursa: <https://energetyka24.com/elektroenergetyka/wiadomosci/polska-przekaze-moldawii-generatory-rozumiemy-zagrozenie-wojna-hybrydowa>

19. Instruire pentru diplomați și funcționari din Moldova

#de stat

Academia Diplomatică a Ministerului Afacerilor Externe a pregătit un grup de diplomați și oficiali din cadrul Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Moldova și din biroul Președintelui Republicii Moldova. Participanții la formare au putut să se familiarizeze, printre altele, cu experiențe poloneze în domeniul integrării cu structurile euro-atlantice, organizarea serviciului diplomatic polonez și metode de promovare a economiei și culturii poloneze în lume. Oficialii au vizitat, de asemenea, Institutul Polonez de Afaceri Internaționale, Centrul pentru Studii Orientale și sediul Agenției Europene pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă FRONTEX situat la Varșovia.

Implementare: Ministerul Afacerilor Externe

Data: aprilie 2023

Sumă: necunoscută

Sursa: www.gov.pl/web/akademiadiplomatyczna/szkolenie-dla-diplomatow-i-urzednikow-z-moldawi

20. Transferul de echipamente și consumabile către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova

#de stat

Ministerul polonez Afacerilor Interne și Administrației a furnizat Ministerului de Interne și Administrației din Moldova echipamente și provizii, inclusiv arme, muniții, căști, veste tactice și seturi de protecție de la serviciile subordonate Ministerului Afacerilor Interne și Administrației. Pentru transportul mărfurilor au fost folosite șase avioane de transport ale Forțelor Aeriene Poloneze: două zboruri Lockheed C-130E Hercules și patru zboruri CASA C-295M.

Implementare: Ministerul Afacerilor Interne și Administrației, Agenția Guvernamentală pentru Rezerve Strategice, Armata Poloneză

Data: mai 2023

Sumă: 5.286.352,68 PLN (valoarea echipamentului)

Sursa: <https://www.gov.pl/web/mswia/polski-rzad-wspiera-suwerennosc-moldawii>

21. Exerciții ale unităților antiteroriste din Polonia și Moldova

#de stat

La Chișinău s-au desfășurat exerciții comune ale unităților de poliție antiteroristă din Polonia și Moldova, conduse de ofițeri din cadrul Subunității Centrale Antiteroriste a Poliției „BOA” și Direcția de Aviație a Poliției din cadrul Sediului Poliției GSP. Scopul principal al exercițiilor a fost ca partenerii moldoveni din Unitatea specială de poliție moldovenească „FULGER” să dobandească o nouă experiență în asigurarea securității în timpul organizării unor evenimente internaționale importante cu participarea delegațiilor străine. Exercițiile au fost deosebit de importante în contextul viitorului summit al Comunității Politice Europene organizat în Moldova.

Implementare: Sediul Poliției

Data: mai 2023

Sumă: necunoscută

Sursa: <https://www.gov.pl/web/mswia/polski-rzad-wspiera-suwerennosc-moldawii>

22. Generatoare de curent din primele de la Agenția Guvernamentală pentru Rezerve Strategice

#de stat

Agenția Guvernamentală pentru Rezerve Strategice (RARS) a donat Republicii Moldova 36 de generatoare de energie. Ei au venit în Moldova în cadrul grantului UE RescEU pentru aprovizionare cu energie.

Implementare: Agenția Guvernamentală pentru Rezerve Strategice

Data: mai 2023

Sumă: aprox. 11.776.888,62 PLN (valoare totală)

Sursa: Informații obținute prin contact direct cu RARS

23. Training pentru administrația guvernamentală a Republicii Moldova

#de stat

Reprezentanții Ministerului Dezvoltării și Tehnologiei polonez au organizat cursuri pentru guvernul și administrația locală a Republicii Moldova în domeniul energiei regenerabile și al eficienței energetice. Training-ul a fost pregătit de experți de la Universitatea de Știință și Tehnologie AGH și de la Centrul Național de Cercetare Nucleară.

Implementare: „Polska Pomoc”, Ministerul Dezvoltării și Tehnologiei

Data: iunie 2023

Sumă: 88.400 PLN

Sursele: <https://timpul.md/articol/r-moldova-polonia-schimb-de-experienta-in-dezvoltarea-domeniul-energiei-un-atelier-de-lucru-se-desfasoara-la-chisinau.html>; <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/transfer-wiedzy-dla-administracji-publicznej-i-samorzadowej-w-obszarze-odnawialnych-zrodel-energii>

24. Oficiul Central de Geodezie și Cartografie a instruit oficiali moldoveni

#de stat

Oficiul Central de Geodezie și Cartografie a implementat un program de educație și formare pentru peste 100 de angajați ai administrației publice și ale instituțiilor din Moldova care utilizează infrastructura informațională spațială. Training-ul a făcut parte din proiectul de înfrățire „Îmbunătățirea serviciilor de date spațiale în Republica Moldova conform standardelor UE”. Proiectul a inclus activități legate de dezvoltarea e-guvernării, consolidarea capacitații instituționale a ALRC și dezvoltarea infrastructurii informaționale spațiale (SDI) în Republica Moldova. Datorită formării, instituțiile moldovenești pot sprijini mai eficient cetățenii și întreprinderile și pot îmbunătăți capacitatea de inovație a țării.

Implementare: Oficiul Central de Geodezie și Cartografie

Data: octombrie 2023

Sumă: necunoscută

Sursa: <https://www.gov.pl/web/gugik-en/european-twinning-project-with-the-republic-of-moldova-successfully-completed>

25. Predarea sistemului de training pompieri

#de stat

Serviciul de Stat de Pompieri și Academia de Pompieri au predat Centrului de Pregătire al Serviciului de Pompieri din Răzeni, Moldova, un sistem de training format din cinci containere. Pompierii moldoveni pot folosi acum sistemul în timpul exercițiilor pentru a se pregăti pentru munca în condiții dificile. Sistemul permite dobândirea abilităților practice. Accesul la un astfel de sistem este un pas important spre standardizarea și îmbunătățirea competențelor pompierilor din Moldova.

Implementare: Serviciul de Stat de Pompieri, Academia de Pompieri

Data: noiembrie 2023

Sumă: 195.552,43 PLN

Sursele: <https://www.gov.pl>, <https://apoz.edu.pl>

26. Împrumut de 5 milioane pentru Moldova de la BGK

#de stat

Bank Gospodarstwa Krajowego a acordat Moldovei un împrumut de 5 milioane de euro pe 7 ani. Aceasta va sprijini Fondul de sprijinire a antreprenoriatului moldovenesc (Fondul pentru Antreprenoriat și Creștere Economică a Moldovei, FACEM). Banii vor trece prin Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului din Moldova (ODA) către întreprinzătorii micro, micii și mijlocii din Republica Moldova. Banii sunt meniți să susțină proiecte legate de transformarea energetică și să susțină aspirațiile Republicii Moldova de a adera la UE.

Implementare: BGK

Data: decembrie 2023

Sumă: 5.000.000 EUR

Sursa: <https://media.bgk.pl/komunikat-prasowy/pomoc-rozwojowa-bank-gospodarstwa-krajobrazu-wraz-z-unia-europejska-beda-wspierac-przedsiębiorcow-w-republice-moldawii-275670>

27. Deschiderea unui club sportiv în satul Zubrești

#de stat

Fundația Solidaritatea Internațională a contribuit la crearea unui club sportiv în satul Zubrești. Igor Mocanu, campion de taekwondo și inițiatorul clubului, a primit sprijin administrativ (de exemplu, în găsirea unei săli de sport) și ajutor financiar pentru demarare de la fundația poloneză. Beneficiarii proiectului sunt în mare parte elevi din școlile primare și gimnaziale locale.

Implementare: Fondul de solidaritate PL

Data: mai 2022

Sumă: necunoscută

Sursa: <https://solidarityfund.pl/2022/05/02/moldawia-mistrzowie-wychowuja-mistrzow>

28. Campanii sociale în Moldova

#de stat

CNBOP PIB va construi două săli educaționale pentru desfășurarea cursurilor de conștientizare a opiniei publice cu privire la amenințările de incendiu și va implementa două campanii de informare și prevenire: „Un detector pentru a-ți proteja siguranța!” și „Stop incendiilor de iarba”.

Implementare: Centrul Științific și de Cercetare pentru Apărarea împotriva incendiilor „Józef Tuliszkowski” – Institutul Național de Cercetare

Data: iulie-decembrie 2024

Sumă: 513.262 PLN

Sursa: www.gov.pl/web/kgpsp/wsparcie-prewencji-spolecznej-w-moldawii-poprzez-podniesienie-swiadomosci-spoleczenstwa-przy-wykorzystaniu-sal-edukacyjnych-oraz-kampanii-spolecznych

29. Renovarea și dotarea unei școli model

#de stat

Polonia s-a angajat să furnizeze peste 1 milion USD pentru renovarea și echiparea completă a uneia dintre cele 35 de școli model din Moldova. Renovarea are ca scop îmbunătățirea standardului infrastructurii la școală, precum și crearea unui loc modern și spațios pentru ca elevii moldoveni să își petreacă timpul liber. Programul a 35 de școli model presupune renovarea completă și dotarea cu tehnologie modernă a căte o școală în fiecare regiune a Moldovei.

Implementare: Ministerul Afacerilor Externe

Data: iulie 2024 (anunțarea acțiunii)

Sumă: 1.083.424 USD

Sursa: <https://www.undp.org/moldova/press-releases/one-35-model-schools-republic-moldova-will-be-upgraded-undp-and-poland>

30. Activități de ajutor în cadrul EU4Moldova

#de stat

Polonia, împreună cu UE și guvernele Germaniei și Austriei, sprijină și finanțează proiectul EU4Moldova: Comunități locale. În cadrul proiectului, în data de 18 iulie 2024, reprezentanții EU4Moldova au donat orașului largara echipamentele necesare de gestionare a deșeurilor. Donația include un vehicul modern de colectare a deșeurilor pentru optimizarea rutelor de colectare, echipamente pentru creșterea eficienței operațiunilor logistice și un buldozer pentru gestionarea gropii de gunoi. Au fost donate și 5.000 de containere colorate pentru deșeuri. Un ONG local a primit finanțare (180.000 de euro) pentru îmbunătățirea serviciilor publice locale din orașul largara și comunele Cazangic, Sărata Nouă, Tigheci și Băiuș.

Implementare: „Polska Pomoc”

Data: septembrie 2021 – decembrie 2025

Sumă: 24.600.000 EUR (întregul proiect)

Sursa: <https://eu4moldova.eu/projects/eu-project-page/?id=1651>

Ajutor pentru Moldova din partea guvernelor locale poloneze

31. Mașină de pompieri pentru comuna Sireți #administrație locală

Comuna și orașul Stawiszyn au donat comunei Sireți o mașină de pompieri pe deplin funcțională și bine întreținută. Transferul acestuia va sprijini dezvoltarea și profesionalizarea pompierilor voluntari din Moldova. De asemenea, este un semnal pentru comunitățile locale că inițiativele de la bază primesc sprijin și conduc la o dezvoltare ulterioară. Fundația de Solidaritate Internațională a stabilit o legătură între comuna Sireți și Stawiszyn pentru a dona o mașină de pompieri cu echipament complet.

Implementare: Comuna și orașul Stawiszyn

Data: octombrie 2021

Sumă: 905.000 PLN (valoarea estimată a vehiculului)

Sursa: <https://solidarityfund.pl/2021/10/13/moldawia-woz-strazacki-dla-gminy-sireti>

32. Comuna Tarczyn sprijină fermierii moldoveni #administrație locală

În cadrul proiectului Agri-Hub Căușeni, Comuna Tarczyn a desfășurat cursuri pentru administrațiile locale din comuna Căușeni privind crearea de cooperative de prelucrare a alimentelor și obținerea de fonduri externe. Datorită instruirii, fermierii și procesatorii din Căușeni au dobândit cunoștințe în domeniul marketingului, certificării și bunelor practici în agricultura ecologică. Piața locală a fost dotată cu o platformă de spălat fructe, ierburi și legume, precum și cu ambalaje ecologice pentru produsele locale. De asemenea, au fost create un magazin online și un sistem de suport al vânzărilor directe, făcând produsele locale mai accesibile consumatorilor obișnuiți. Acest proiect oferă fermierilor și micilor antreprenori un avantaj competitiv și oportunitatea de a-și crește veniturile, ceea ce are un impact pozitiv asupra dezvoltării economice a regiunii.

Implementare: Comuna Tarczyn

Data: 2022

Sumă: 363.543,08 PLN

Sursa: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/causeni-agri-hub>

33. Depozit frigorific intelligent pentru legume și fructe în Moldova

#administrație locală

Comuna Sadowie a creat o infrastructură frigorifică comună, de utilitate, care funcționează pe bază nonprofit pentru producătorii locali din comuna Crocmaz. Proiectul a inclus, de asemenea, o serie de cursuri de formare privind inovațiile în domeniul producției alimentare și promovarea bunelor practici poloneze și europene în domeniul producției bio și ecologice, certificării produselor alimentare și tendințelor de pe piețele alimentare. Datorită proiectului, procesatorii și producătorii locali de produse alimentare au obținut acces la dulapuri frigorifice, ceea ce le oferă posibilitatea de a-și baza structura culturii pe produse cu valoare adăugată mai mare (sparanghel, legume verzi), permitându-le astfel să exploateze pe deplin potențialul uriaș al cernoziomului în regiunea Ștefan Vodă.

Implementare: Comuna Sadowie

Data: 2022–2023

Sumă: 424.495,38 PLN

Sursele: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/inteligentna-chlodnia-do-warzyw-i-owocow-w-moldawii-modul-1>; <https://sadowie.pl/projekt-inteligentna-chlodnia-do-warzyw-i-owocow-optymalizacja-lancucha-dostaw-i-zwiekszenie-dochodowosci-drobnej-produkcji-rolnej-w-moldawii>

34. Experiența agricolă poloneză în Moldova

#administrație locală

Comuna Ryńsk a oferit comunei Cimișlia (Primăria Cimișlia) cunoștințe și experiență poloneză în sprijinirea agriculturii și procesării agricole, rezistența acesteia la crize de pe piață de vânzare (de exemplu, mediul de piață, blocaje logistice, embargouri, secete brûște și inundații) și diversificarea veniturilor în mediul rural. Comuna Ryńsk a creat și echipat Incubatorul de fructe din Cimișlia care a făcut posibilă oferirea de produse spălate, sortate și ambalate direct de la fermier la mesele consumatorilor.

Implementare: Comuna Ryńsk

Data: 2023

Sumă: 1.088.750 PLN

Sursa: <https://gminarynsk.pl/index.php/projekty/ovoce-z-budjaku/item/3299-ovoce-z-budjaku-krotki-opis-projektu>

35. Sprijin pentru pompieri și salvatori în apropierea râurilor mari #administrație locală

Comuna Zawichost a furnizat echipamente de înaltă clasă pentru unitățile de salvare pe apă: bărci cu motor cu fund plat, echipamente pentru scoaterea oamenilor din gropi și fântâni, sănii de salvare și camere foto termice. Beneficiarii sunt pompierii și salvatorii din zonele Glodeni și Ștefan Vodă, în apropierea râurilor mari – Prut și Nistru. Pompierii din ambele regiuni au efectuat și o vizită de studiu la sediul districtual al Serviciului de Stat de Pompieri din Sandomierz. Echipamentul și experiența dobândită îi vor ajuta și pe pompierii moldoveni să creeze unități de pompieri voluntari.

Implementare: Comuna Zawichost

Data: septembrie 2023 – iulie 2024

Sumă: 493.610 PLN

Sursa: http://bip.zawichost.pl/archiwum/bip.zawichost.pl/upload/uchw_382_23.pdf

Ajutor pentru Moldova din partea afacerilor poloneze

36. Tehnologie modernă pentru stațiile de epurare din Moldova **#afaceri**

PROTE-MOS, împreună cu AMPELOS-PLUS și Congresul Autorităților Locale din Moldova, au implementat un proiect de adaptare și transfer de know-how polonez privind tratarea apelor uzate și crearea unei stații de epurare biologică intelligentă și universală. Proiectul a permis proprietarilor și operatorilor stațiilor locale de epurare să realizeze economii financiare semnificative rezultate din reducerea cantității de nămol de epurare și a avut un impact pozitiv asupra mediului.

Implementare: PROTE-MOS

Data: octombrie 2021 – septembrie 2022

Sumă: 38.940 USD (grant)

Sursa: <https://www.prote.pl/PL-H91/aktualnosci/819/prote-mos-ekosystemowo-neutralna-tehnologia-minimalizacji-osadu-nadmiernego-dla-moldawii.html>

37. Mentoring pentru femeile din Moldova – Queen Innovation Challenge **#afaceri**

Civitta Polska Sp. z o. o., în cooperare cu Business Development Capital și comunitatea „Ask Your Mom”, a dezvoltat programul de mentorat QUEEN Innovation Challenge pentru femeile din Moldova. Beneficiarii proiectului au fost 9 femei antreprenoare a căror pregătire a fost condusă de mentori polonezi.

Implementare: Civitta Polska Sp. z o.o.

Data: 2022

Sumă: 40.000 USD (grant)

Sursele: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://polishchallengefund.org/civitta-polska>

38. Sprijin pentru industria cafelei din Moldova

#afaceri

EcoBean Sp. z o. o., în cooperare cu partenerul local Tucano Coffee, a oferit cunoștințele și experiența necesare în logistica zațului de cafea uzat – transport, tehnologie de upcycling, management de proiecte și implementarea acestora. Scopul principal al proiectului este de a rezolva problema cantității tot mai mari de deșeuri de cafea care poluează mediul, de a reduce semnificativ amprenta de CO₂ și de a transforma deșeurile de cafea în produse bio.

Implementare: EcoBean Sp. z o.o.

Data: 2022

Sumă: 40 000 USD (grant)

Sursele: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://polishchallengefund.org/ecobean>

39. Ajutor pentru femei din sectorul TIC și turism

#afaceri

Adamaszki sp. z o.o., împreună cu partenerul local Red Pill, au creat o platformă care pune în legătură femeile din Moldova, refugiații ucraineni și reprezentanții autorităților publice locale. Scopul echipelor este să extindă dezvoltarea talentelor, urmărind în același timp un obiectiv comun – contribuția la dezvoltarea durabilă a turismului rural prin crearea de instrumente de promovare a zonei rurale din Moldova. În cadrul proiectului, femeile din Moldova sunt instruite de mentorii polonezi.

Implementare: Adamaszki sp. z o.o.

Data: 2022–2023

Sumă: 38 500 USD (grant)

Sursa: <https://polishchallengefund.org/adamaszki>; <https://www.innovillage.md/en#About>

40. Trei stații de încărcare pentru vehicule pentru Moldova

#afaceri

Elocity sp. z o.o., în colaborare cu Green City Lab Moldova, a instalat trei stații de încărcare pentru vehicule electrice cu o soluție completă mobilă și electronică pentru funcționarea acestora.

Implementare: Elocity sp. z o.o.

Data: 2022–2023

Sumă: până la 40.000 USD

Sursele: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://elo.city/news/elocity-wspiera-green-city-lab>

41. Ajutor pentru startup-urile din Moldova

#afaceri

În cadrul proiectului, 12 startup-urile din Moldova și Ucraina au primit sprijin și proiecte de accelerare din partea Bridge-East Capital sp. z o.o. Cele mai bune 5 startup-uri și delegația moldovenească au participat la conferința Wolves Summit cu un pavilion special în care au fost organizate evenimente însoțitoare pentru diseminarea rezultatelor și promovarea scenei tehnologice din Moldova.

Implementare: Bridge-East Capital sp. z o.o.

Data: 2022–2023

Sumă: 39.400 USD

Sursa: <https://polishchallengefund.org/bridgeeast>

42. Modernizarea sistemului de încălzire a școlii și grădiniței

#afaceri

Makroterm sp. j., împreună cu comuna Antonești, raionul Ștefan Vodă și EcoFabrica din Moldova, au modernizat sistemul de încălzire a școlii și a grădiniței cu apă alimentată cu surse ecologice de energie. Proiectul urmărește transferul și implementarea pilot, precum și extinderea în continuare a pieței a unui integrator de energie polonez, ușor de reglementat și hibrid și a unui centru de stocare a energiei, alături de sisteme de colectoare solare complet integrate și folosind un cuptor pe gaz existent de 24 kW.

Implementare: Makroterm sp. j.

Data: 2022–2023

Sumă: 39.830 USD (grant)

Sursa: <https://polishchallengefund.org/makroterm2>

43. Hackathonuri pentru Moldova

#afaceri

Proiectul și-a propus să dezvolte competențe și abilități unice care să permită partenerului moldovenesc, Starnet Digital City SRL, să organizeze evenimente de programare internaționale și interdisciplinare (hackathonuri) pentru diverse industrii în viitorul apropiat. Proiectul este un pas-cheie în organizarea unui eveniment TIC cu un impact vizibil asupra accelerării digitalizării în Moldova și sporirea atractivității sectorului.

Implementare: Proidea Sp. z o.o.

Data: 2022–2023

Sumă: 40.000 USD (grant)

Sursa: <https://polishchallengefund.org/proidea>

44. Mese de producție de legume pentru Moldova

#afaceri

În cadrul proiectului, au fost instalate 20 de mese verticale pentru a susține producția de legume de înaltă calitate. Sistemul de cultivare a plantelor pe mese verticale cu inundare asigură accesul constant la alimente sigure și de înaltă calitate. Avantajul său este capacitatea de a obține produsul pe tot parcursul anului, indiferent de condițiile meteorologice. Implementarea proiectului va contribui la creșterea producției alimentare locale și, astfel, la creșterea securității alimentare în Moldova.

Implementare: PPHU Soldrip Sp. z o.o.

Data: 2022–2023

Sumă: 39.540 USD (grant)

Sursa: <https://polishchallengefund.org/soldrip>

45. Adăpost verde pentru orașul Ștefan Vodă

#afaceri

Adăpostul verde a fost instalat în orașul Ștefan Vodă de către SEEDiA sp z o.o. Adăpostul a fost dotat cu panouri fotovoltaice și baterii, ceea ce va permite orașului moldovean să reducă costurile cu energie cu 100%. față de soluțiile tradiționale de acest tip. Stația de autobuz solar de la SEEDiA a primit și un sistem de iluminat intelligent care permite reducerea intensității luminii cu câteva zeci de procente atunci când nu este nimeni într-o stație de autobuz.

Implementare: SEEDiA Sp. z o.o.

Data: 2023

Sumă: 39.850 USD (grant)

Sursele: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://swiatoze.pl/polska-firma-opracowala-solarny-przystanek-autobusowy-wiata-zostanie-wykorzystana-za-granica>

46. Ajutând la transformarea verde în Ceadîr-Lunga

#afaceri

Parcul științific și tehnologic Euro-Centrum Katowice a sprijinit municipiul Ceadîr-Lunga din Moldova prin transferul de know-how, desfășurarea instruirilor pentru liderii locali ai transformării ecologice și contribuind la lansarea unei instalații fotovoltaice pilot pe clădiri publice.

Implementare: Parcul științific și tehnologic Katowice Euro-Centrum

Data: ianuarie 2023 - iulie 2023

Sumă: 38.004 USD (grant)

Sursa: <https://polishchallengefund.org/eurocentrum>

47. Sistem intelligent de management al traficului pentru orașul Bălți

#afaceri

Spinnea Sp. z o.o. a implementat un sistem modern de control al traficului care se adaptează continuu la nivelul actual de trafic cu analiză avansată a datelor și cu prioritate pentru transportul public la o intersecție selectată din Bălți. De asemenea, au fost instalate noi semafoare cu consum redus de energie și un software modern de control al traficului.

Implementare: Spinnea Sp. z o.o.

Data: 2023

Sumă: 40.000 USD (grant)

Sursele: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://polishchallengefund.org/spinnea2>

48. Productia de îngrășăminte organice

#afaceri

Compania poloneză Biotech Partner împreună cu Asociația Națională de Dezvoltare Rurală (ACSA) lucrează la utilizarea biotecnologiilor inovatoare pentru a produce îngrășăminte organice din deșeurile agricole. Acest lucru va permite fermierilor moldoveni să folosească mijloace mai profitabile și mai durabile de fertilizare a culturilor în locul îngrășămintelor minerale. Biotech Partner a organizat ateliere pentru fermieri din trei orașe: Comrat, Ratuș, Hîncești. La ateliere au participat 80 de persoane.

Implementare: Biotech Partner SP. z o.o.

Data: martie 2024 - decembrie 2024

Sumă: până la 40.000 USD

Sursa: https://www.biotechpartner.pl/img/files/pdf/UNDP_summary.pdf

49. Economia pâinii închisă pentru brutari

#afaceri

Start-up-ul din Cracovia Rebread, în parteneriat cu brutăria Glincor din Stefan Vodă și brutăria Baraș Boris din satul Lăpușna (raionul Hîncești), va implementa know-how și tehnologii pentru a transforma pâinea veche într-o făină „super” cu multe utilizări pentru producția ulterioară. Proiectul va reduce costurile și impactul asupra mediului al industriei de panificație. De asemenea, îl va ajuta pe brutarii să implementeze un sistem de economie închisă.

Implementare: Rebread Upcycled Food sp z o.o.

Data: martie 2024 – decembrie 2024

Sumă: până la 40.000 USD

Sursa: <https://www.undp.org/moldova/press-releases/five-polish-companies-will-develop-innovative-solutions-moldovan-peers>

50. O calitate mai bună a apei pentru uzina de apă Chișinău și Cimișlia

#afaceri

Prote Technologie dla Środowiska sp. zo.o. în parteneriat cu Uzina de Apă Chișinău (Apă-Canal Chișinău) și Uzina de Apă Cimișlia (Apă-Canal Cimișlia) va oferi o tehnologie ecologică care va îmbunătăți calitatea apei potabile și funcționarea rețelei de alimentare cu apă. Prote va curăța conductele ruginite și depunerile de calcar, îmbunătățind astfel siguranța microbiologică și puritatea apei. Toți locuitorii ambelor orașe vor beneficia de proiect.

Implementare: Prote Technologie dla Środowiska sp. zo.o.

Data: martie 2024 – decembrie 2024

Sumă: până la 40.000 USD

Sursa: <https://www.undp.org/moldova/press-releases/five-polish-companies-will-develop-innovative-solutions-moldovan-peers>

51. Cazane noi de încălzire în satul Crocmaz

#afaceri

Metalerg, în colaborare cu autoritățile satului Crocmaz din raionul Stefan Vodă, va instala cazane adaptables de joasă temperatură cu camere de ardere de biomasă într-un centru local de asistență medicală primară. Cazanele vor optimiza infrastructura existentă, vor reduce emisiile și vor folosi combustibili din biomasă de paie de proveniență locală.

Implementare: Metalerg sp. z o.o.

Data: martie 2024 – decembrie 2024

Sumă: până la 40.000 USD

Sursa: <https://www.undp.org/moldova/press-releases/five-polish-companies-will-develop-innovative-solutions-moldovan-peers>

Ajutor pentru Moldova din partea organizațiilor negavernamentale poloneze

52. Crearea traseului de ecoturism „Stâncile Prutului” în zonele Edineț, Rîșcani și Glodeni

#organizații neguvernamentale

Proiectul a susținut dezvoltarea sectorului turistic prin promovarea moștenirii naturale și culturale din raioanele Edineț, Rîșcani și Glodeni, asigurând crearea de locuri de muncă în acest domeniu prin realizarea noului traseu turistic „Stâncile Prutului”. Printre altele, a fost conceput un logo pentru traseu și orașele de-a lungul traseului și a fost creat un ghid turistic în trei limbi. Beneficiarii proiectului sunt 14 sate.

Implementare: Terra Humana

Data: 2021–2022

Sumă: 940.000 PLN

Sursele: <https://www.terrahumana.pl/index.php/aktualnosci/138-nowy-projekt-terra-humana-w-moldawii>; <https://stancileprutului.eu/pl>

53. Sprijin pentru dezvoltarea cuprinzătoare a apiculturii în Moldova

#organizații neguvernamentale

Fundația „Wschód” a dotat Centrul de Pregătire a Apicitorilor din satul Minjur cu o „stupină pe roți” inovatoare și un lift mecanic pentru transportul butoaielor. Satele Zaim, Cojușna Peresecina și Orhei au beneficiat și ele de proiect. Scopul proiectului a fost de a crea o cooperare și o specializare pe termen lung între apicitorii locali.

Implementare: Fundația „Wschód”

Data: 2021–2023

Sumă: 2.221.560 PLN

Sursa: <https://www.gov.pl/web/poliskapomoc/wsparcie-kompleksowego-rozwoju-pszczelarstwa-w-moldawii-modul-1>

54. Sprijin pentru tinerii antreprenori din Moldova

#organizații neguvernamentale

Universitatea de Administrație și Antreprenoriat din Lublin a susținut cursuri și prelegeri despre antreprenoriat și conducerea propriei afaceri pentru tinerii antreprenori din Moldova. Tinerii adulți au participat și la vizite de studiu la antreprenori polonezi. La finalul proiectului, Ambasadorul Republicii Polone, Tomasz Kobzdej, a înmânat diplome câștigătorilor proiectului. Dintre un grup de 60 de persoane care au participat la training în 2021, 15 idei de afaceri au fost selectate și au primit finanțare de 4.000 EUR.

Implementare: Universitatea de Antreprenoriat și Administrație din Lublin și Centrul pentru Dezvoltare și Antreprenoriat Polonia-Moldova

Data: 2021–2022

Sumă: 617.000 PLN

Sursele: <https://wspa.pl/uczelnia/projekty-ue/mlodzi-przedsiebiorcy-szansa-na-rozwoj-gospodarczy-republiki-moldawii>; <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/mlodzi-przedsiebiorcy-szansa-na-rozwoj-gospodarczy-republiki-moldawii-modul-1>; <https://cdamp.md/pl/mlodzi-przedsiebiorcy-szansa-na-rozwoj-gospodarczy-republiki-moldawii-2>

55. Sprijin pentru cel de-al treilea sector al Republicii Moldova

#organizații neguvernamentale

Asociația LEVEL UP, ca parte a proiectului „Vântul schimbării”, a sprijinit cel de-al treilea sector al Republicii Moldova în dezvoltarea organizațiilor neguvernamentale care să angajeze și să activeze tinerii să întreprindă inițiative sociale importante. În cadrul instruirii, participanților li s-au oferit cunoștințe teoretice privind aspectele formale (juridice, financiare) și informații practice despre funcționarea și dezvoltarea organizațiilor neguvernamentale. De ajutor au beneficiat studenți și membri ai organizațiilor neguvernamentale tinere, precum și grupuri informale. Partenerul local a fost Institutul de Instruire în Dezvoltare „Millenium”.

Implementare: LEVEL UP

Data: iulie 2021 – ianuarie 2022

Sumă: 50.400 PLN

Sursa: <https://levelupngo.com/project/the-wind-of-change>

56. Asistență de fond în managementul revitalizării

#organizații neguvernamentale

Fundația Centrul de Dezvoltare Locală a desfășurat cursuri de specialitate în managementul revitalizării orașului și implicarea comunității locale în implementarea programelor de revitalizare pentru 20 de reprezentanți ai orașului moldovenesc Leova. De asemenea, 17 reprezentanți ai guvernului local al orașului Leova au vizitat guvernele locale și regionale poloneze. În cadrul proiectului, au fost elaborate și disseminate un program de revitalizare a orașului Leova și un ghid pentru implementarea modelului participativ de management al revitalizării orașului, a fost emis un raport și a fost organizată o conferință polono-moldovenească. Toți locuitorii orașului vor beneficia de rezultatele instruirii.

Implementare: Fundația Centrului de Dezvoltare Locală

Data: august - septembrie 2022

Sumă: 277.798,97 PLN

Sursa: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/wdrozenie-modelu-partycypacyjnego-zarzadzania-rewitalizacja-miasta-leova>

57. Construcția pavilionului de vinuri

#organizații neguvernamentale

Centrul de Promovare și Sprijinire a Antreprenoriatului Agricol și Asteroid au creat un pavilion care combină funcțiile unui loc de degustare și ale unui magazin, cofinanțat de „Polska Pomoc”. Au fost stabilite trasee interregionale de biciclete care leagă Căușeni și Ștefan Vodă, unde au fost deschise închirieri de biciclete operate de antreprenori locali, conectate la o aplicație mobilă. Datorită construcției pavilionului, turiștii pot degusta acum vinuri moldovenești în condiții bune. Scopul proiectului a fost îmbinarea bicletismului cu turismul vitivinicul, de unde și denumirea proiectului BIKEANDWINE.MD.

Implementare: Centrul de Promovare și Sprijinire a Antreprenoriatului Agricol și compania Asteroid

Data: 2022

Sumă: 351.000,00 PLN

Sursele: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/bikeandwinemd-turystyka-kulinarno-winiarska-w-moldawii-w-dobie-covid-19>; <https://www.opiwpr.org.pl/aktualnosci/inauguracja-projektu>

58. Sprijin pentru antreprenoriatul feminin în regiunile rurale din Moldova

#organizații neguvernamentale

Fundația „Wschód” a construit și echipat 2 fabrici de producție alimentară și fabrici de producție de mobilă tapițată, 2 fabrici de producție de îmbrăcăminte de protecție și o fabrică de amestecare a betonului. A fost dotată și cofetăria nou înființată și au fost modernizate folii de grădinărit pentru culturile de flori. Datorită proiectului, au fost create 70 de noi locuri de muncă în orașele rurale, iar veniturile din vânzări au crescut cu peste 100%.

Implementare: Fundația „Wschód”

Data: 2022 r.

Sumă: 2.328.610 PLN

Sursa: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/rozwoj-kobiecej-przedsiebiorczosci-w-regionach-wiejskich-moldawii>

59. Noua calitate a spațiilor de locuit pentru moldoveni

#organizații neguvernamentale

În cadrul proiectului, Terra Humana a lansat procesul de revitalizare în 6 orașe din Moldova: Glodeni, Ghindești, Lipcani, Șoldănești, Telenești și Cupcini. Oficialii orașului, consilierii, reprezentanții organizațiilor sociale, precum și antreprenorii și reprezentanții instituțiilor din mediul de afaceri au dobândit cunoștințe importante și abilități practice în domeniul revitalizării spațiilor urbane, modernizării serviciilor municipale și creșterii participării rezidenților la gestionarea spațiului urban.

Implementare: Terra Humana

Data: 2022

Sumă: 1.294.010 PLN

Sursa: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/rewitalizacja-obszarow-zdegradowanych-w-moldawskich-miastach>

60. Formarea funcționarilor guvernamentali din Moldova

#organizații neguvernamentale

Colegiul Europei din Natolin a instruit oficiali moldoveni în bazele integrării europene și în practica instituțiilor europene. La instruire au participat oficiali de la Oficiul pentru Integrare Europeană, Centrul de Armonizare a Dreptului, Ministerul Afacerilor Externe și experți IPRE.

Implementare: College of Europe

Data: iunie 2024

Sumă: necunoscută

Sursa: <https://gov.md/en/content/training-sessions-civil-servants-and-experts-involved-moldovas-eu-accession-process-commence>

61. Fermierii 4 Clima: mașini moderne, instruire și inovații pentru Moldova

#organizații neguvernamentale

Centrul de Promovare și Sprijinire a Antreprenoriatului Agricol cu partenerii locali – Asociația Producătorilor de Fructe Moldova Fruct și Asociația Micilor Producători de Vin – lucrează pentru dezvoltarea antreprenoriatului, creșterea economică și crearea de surse stabile de venit în agricultură, sprijinind antreprenorii locali. În 4 regiuni ale Moldovei: Căușeni, Ștefan Vodă, Mircești și Chipeșca, întreprinderile locale au primit utilaje moderne, seturi de panouri solare, seturi pentru mulching. Antreprenorii locali au participat, de asemenea, la ateliere de formare și know-how în domeniul soluțiilor și tehnologiilor inovatoare în agricultură și adaptarea la schimbările climatice.

Implementare: Centrul de Promovare și Sprijinire a Antreprenoriatului Agricol

Data: 2022–2023

Sumă: 701.980 PLN

Sursa: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/farmers-4-climate-innowacje-na-rzecz-adaptacji-do-zmian-klimatu-w-sadownictwie-i-winiarstwie-modul-1>

62. Business in heels – sprijin pentru femeile antreprenoriale din Moldova

#organizații neguvernamentale

Fundația de Dezvoltare Regională Podlasie a realizat un proiect al cărui scop a fost să formeze femeile din Republica Moldova în demararea și conducerea propriei afaceri, permitându-le să-și demareze propria afacere și să-și dezvolte eficient compania. Ca parte a sprijinului, Fundația creează un club de afaceri, efectuează cursuri specializate și vizite de studiu în Polonia și, de asemenea, acordă granturi pentru începerea și dezvoltarea afacerilor. Datorită proiectului, în Moldova urmează să se înființeze 10 companii noi – antreprenorii vor primi granturi de 10.000 lei (aproximativ 25.000 PLN) pentru a începe o afacere.

Implementare: Fundația de Dezvoltare Regională Podlasie

Data: 2023–2025

Sumă: 424.090 PLN

Sursa: <https://pfrr.pl/projekt/biznes-na-obcasach>

63. Sprijin pentru agroturism și economie durabilă – Tourism Business Booster #organizații neguvernamentale

Femeile antreprenoriale din Radom, împreună cu Asociația Națională pentru Turism Receptor din Moldova (Asociația Națională pentru Turism Receptor și Intern ANTRIM - Moldova), susțin sectorul agroturismului și dezvoltarea durabilă în mediul rural. În cadrul vizitelor de studiu, partenerii de proiect, împreună cu studenții de marketing, management hotelier și logistică, au observat munca femeilor din afaceri care doresc să se dezvolte în sectorul turismului. Au existat și webinarii, printre care: despre dezvoltarea serviciilor și produselor de afaceri în design și marketing.

Implementare: Asociația de antreprenori Radomianki

Data: martie 2024 – decembrie 2024

Sumă: până la 40.000 USD

Sursele: <https://antrim.md/launch-of-the-tourism-business-booster-project>; <https://www.facebook.com/przedsiebiorceradomianki>

COMPENDIUM OF POLISH AID FOR MOLDOVA

Introduction

The Republic of Moldova – a country between Romania and Ukraine – has been described as the poorest country in Europe, and has increasingly appeared in geopolitical discussions, especially after the Russian aggression against Ukraine in February 2022. The territory of Moldova is considered to be a potential next target for Russia in Eastern Europe, due to unresolved border and internal conflicts, as well as historical ties with Russia. Moldova was part of the USSR, and Russian is still the first language for many residents. However, Russian influence in the country has been declining for years, and this process has accelerated significantly since February 2022.¹ A breakthrough event for Moldova's European aspirations was the takeover of power by the Action and Solidarity Party (PAS) in 2019 and the assumption of the country's presidency by Maja Sandu in 2020.

Moldova and Poland established diplomatic relations on 14 July 1992, and after Poland joined the EU in 2004, Polish–Moldovan relations intensified, as Poland strongly supported Moldova's European aspirations. Economic relations accelerated after 2014, when Russia imposed an embargo on Moldovan goods². As Moldova's Ambassador to Poland Iurie Bodrug emphasized in 2019 on Polish–Moldovan relations and the path to the European community: [...] *I can say that today in our mutual relations we have no significant problems, our countries have a lot in common historically and nothing divides us. What unites us the most is the pursuit of prosperity and friendship, but*

*also my country's dream of European integration. And here, the experience of Poland and Poles is very much needed by us [...].*³ Despite significant support for Moldova from Poland, information about the aid provided is not widely known among both Polish and Moldovan public opinion, a situation compounded by the often difficult access to specialist information.

Therefore, the aim of this study is to provide a cross-sectional presentation of Polska Pomoc provided to Moldova and Moldovan citizens in a simple and transparent way. With the catalogue of Polska Pomoc for Moldova, we want to show the existing ties between the two countries and encourage the expansion of the aid and business dialogue between Poland and Moldova. The examples of Polska Pomoc provided mainly come from open sources or information obtained under the right to access to public information. All information is provided together with the source. Whenever possible, we also provide the value of the aid provided. Due to the wide scope of aid and often incomplete information on support, the catalogue is not and cannot be complete. For example, the catalogue does not include aid for Poles living in Moldova, i.e. approximately 4,100 people, which constitutes 0.1% of the population of Moldova.⁴ We believe that such aid would be provided regardless of Moldova's integration with the EU. Despite this, we believe that the compendium reliably presents the scope of Polska Pomoc for Moldova since 2021, i.e. for the last three years.

¹ <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/komentarze-osw/2023-02-20/mniej-strachu-wiecej-niezaleznosci-moldawia-wobec-rosji-po>, [accessed 25/07/2024].

² <https://journals.umcs.pl/we/article/view/14056>, [accessed 25/07/2024].

³ <https://polishexpress.au/o-stosunkach-polsko-moldawskich-i-wspolczesnej-moldawii>, [accessed 25/07/2024].

⁴ <https://ida.pol.org.pl/polacy-od-wiekow-w-moldawii>, [accessed 25/07/2024].

The year 2021 was not chosen by accident. It was then that the pro-Western and pro-EU president Maia Sandu⁵ began her rule. Under Sandu's rule, Moldova embarked on a decidedly pro-Western path, and the process of integration with the EU accelerated significantly. On July 23, 2022, Moldova, together with Ukraine, received the status of a candidate country for the EU. At the end of June 2024, the EU and Moldova began accession negotiations. As reported on the website of the project "For Moldova - Pentru Moldova"⁶, Cristina Gherasimov, Deputy Prime Minister for European Integration, became the chief negotiator, and Moldova set a target date for EU accession for 2030⁷. Importantly, Moldovan society supports integration with the EU. 59.2% of citizens support accession to the EU, and in the case of a referendum, 55.4% citizens would vote "for", while 30.6% would vote "against" accession to the EU. At the same time, only 14% believe that Moldova is ready to join the EU⁸. Poland, with

its experience, can support Moldova in this process by continuing to share its know-how and providing further development aid. Strengthening relations is as important as development aid, which is why we are glad that the project "For Moldova - Pentru Moldova" provides an important platform for Polish-Moldovan dialogue.

Polish activity in Moldova is multifaceted and is not limited to development aid. According to data from the Moldovan Ministry of Foreign Affairs, 94 companies with Polish capital are registered in Moldova, and Polish investments in 2021 amounted to approximately EUR 11.5 million. Poland ranks 22nd in terms of the amount of invested capital. The largest Polish companies in Moldova are Moldova Zahăr, Red Sky (internet services) and ECM Group Polska SA⁹. Polish companies are becoming increasingly visible and active on the Moldovan market. For example, the local branch of Tymbark has

⁵ She formally took office as president on December 24, 2020, after winning the second round of the presidential elections on November 15, 2020, with 57.75 percent support.

⁶ <https://pentrumoldova.md/aktualnosci/maia-sandu-podpisala-dekret-o-rozpoczeciu-negocjacji-akcesyjnych-z-ue>, [accessed 25/07/2024].

⁷ <https://www罗马尼亚-insider.com/moldova-rally-eu-accession-may-2023>, [accessed 25/07/2024].

⁸ <https://ipre.md/2023/07/11/sondaj-de-opinie-592-dintre-cetateni-sustin-aderarea-republicii-moldova-la-uniunea-europeana/?lang=en>, [accessed 25/07/2024].

⁹ <https://mfa.gov.md/ro/content/republica-polona-0>, [accessed 25/07/2024].

been sponsoring the Food and Wine Festival in Chisinau and other sports and cultural events for three years¹⁰. Polish companies are also active in the Moldovan security and defense sector, the strengthening of which, as Oktawian Milewski wrote in the report "State of the Game. Poland–Moldova"¹¹, is necessary to ensure the stability of Polish investments in Moldova. For example, MESKO SA and the Moldovan Ministry of Defense signed an agreement on cooperation and the supply of weapons for the purpose of modernizing the Moldovan armed forces¹². The frequency of flights between Warsaw and Chisinau also helps to strengthen business and social relations between Poland and Moldova, which was emphasized even by Prime Minister Mateusz Morawiecki during his visit to Chisinau¹³. The Polish airline LOT operates 13 flights a week, and from September Wizzair will also operate flights between the two capitals¹⁴.

Polska Pomoc is implemented within several projects. The key role is played by the Solidarity Fund PL, which has its regional office in Chisinau and employs about 50 people. The foundation is implementing a large LEADER project, in which local action groups are established to support sustainable development and modernization of rural areas¹⁵. As part of the LEADER project, the foundation supported, for example, the establishment of a sports club and a company dealing with

a modern irrigation system, about which more information can be found later in the compendium. Many activities carried out by Polish local governments, non-governmental organizations or private companies are co-financed from public funds under the brand "Polska Pomoc", as part of Polish development aid. Numerous activities are also supported from funds from United Nations agencies.

Polish activity in Moldova is multi-faceted and is not limited to development aid. According to data from the Moldovan Ministry of Foreign Affairs, 94 companies with Polish capital are registered in Moldova, and Polish investments in 2021 were worth approximately EUR 11.5 million.

The importance and role of Moldova in the Central and Eastern European region was expressed by the appointment in 2021 of

the Plenipotentiary of the Prime Minister for Supporting Reforms in the Republic of Moldova, Dr. Adam Eberhardt¹⁶. The role of the Plenipotentiary was to coordinate and monitor the activities of government administration

bodies supporting the reform process in Moldova.

Moreover, Poland has provided significant financial support to Moldova. In April 2022, the Polish government provided Moldova with a loan of euro 20 million. The loan helped Moldova to cope with refugees from Ukraine and the increase in energy and gas prices. Additionally, the Bank Gospodarstwa Krajowego granted Moldova a loan of EUR 5 million to support Moldovan micro, small and medium-sized enterprises. Most importantly, Poland and Moldova have

¹⁰ <https://www.facebook.com/TymbarkMoldova>, [accessed 25/07/2024].

¹¹ <https://wei.org.pl/2024/aktualnosci/admin/raport-stan-gry-polska-moldawia>, [accessed 25/07/2024].

¹² <https://www.mesko.com.pl/aktualnosci/mesko-sa-podpisalo-umowe-z-ministerstwem-obrony-narodowej-republiki-moldawii>, [accessed 25/07/2024].

¹³ <https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C1557751%2Cpremier-staramy-sie-wyciagnac-domoldawii-pomocna-dlon.html>, [accessed 25/07/2024].

¹⁴ <https://www.rynek-lotniczy.pl/wiadomosci/wizz-air-z-chopina-do-moldawii-lot-zyskuje-konkurencje-21353.html>, [accessed 25/07/2024].

¹⁵ <https://solidarityfund.pl/2022/06/20/117296>, [accessed 25/07/2024].

¹⁶ Order No. 177 of the Prime Minister of September 8, 2021 on the appointment of the Plenipotentiary of the Prime Minister for Supporting Reforms in the Republic of Moldova.

resumed consultations on the renewal of a EUR 100 million tied loan for Moldova based on an already expired agreement from 2014. Additionally, Poland, together with the United Nations Development Program, organizes the Polish Challenge Fund project, in which several companies implement innovative projects implement with the sustainable development goals every year. Apart from the financial and project assistance, Polish institutions regularly train Moldovan civil servants and officers. The Police Training Center has already hosted Moldovan officers twice, and firefighters and civil servants regularly come to Poland for study visits and training.

Poland is particularly committed to strengthening Moldova's resilience to threats related to the war in Ukraine and Russian aggression. In June 2023, the Ministry of Interior and Administration provided Moldova with personal protective equipment, including bulletproof vests, safety glasses, goggles, helmets, protectors, explosives, as well as weapons and ammunition, worth over PLN 5 million in total. Additionally, in April 2024,

Poland provided Moldova with 20 industrial power generators worth approximately PLN 2 million in total.

With its experience in EU accession and economic transformation, Poland and its government can support Moldova by sharing the know-how gained over 20 years of EU membership. By helping Moldova on its path to the EU, Poland can also gain an ally in the community and present the perspective and interests of Central and Eastern Europe. It is therefore encouraging that Poland continues to support Moldova and is planning further actions. In July 2024, Poland promised over 1 million dollars for the renovation and full equipment of one of the 35 Model Schools in Moldova. And as part of the "Polska Pomoc" competition in 2024 and government administration projects in 2024, several actions have been planned in Moldova. For example, gmina Wasilków will revitalise the local government tourist infrastructure in the Caplani region, and Polish civil servants will train Moldovan counterparts in the managing European funds.

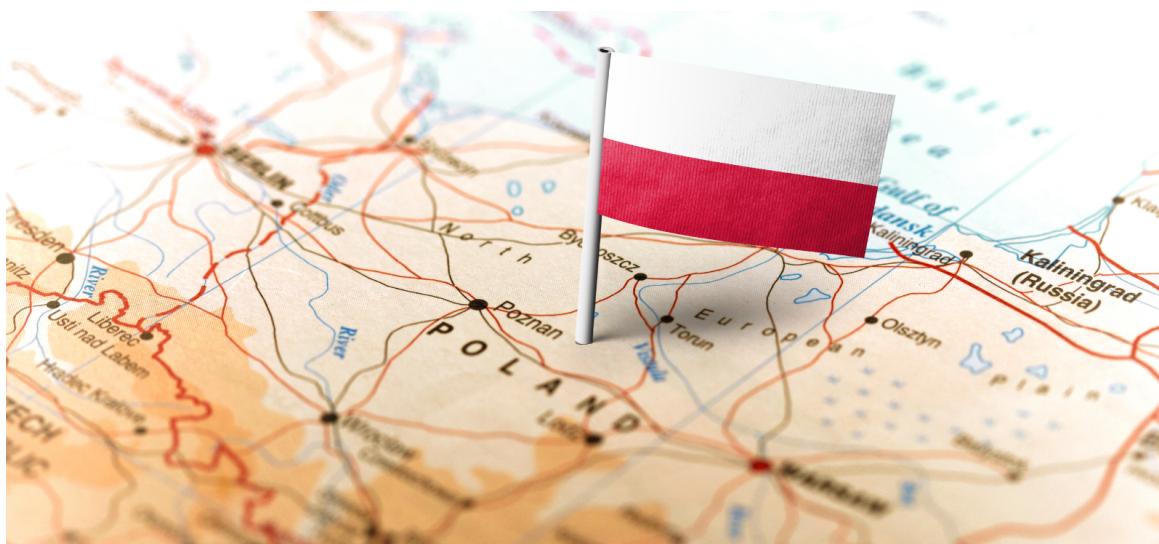

Polish support for Moldova – compendium

Aid categories:

- **#state** – aid provided by the state – 30 examples
- **#local government** – aid provided by local governments – 5 examples
- **#business** – aid provided by business – 16 examples
- **#non-governmental organizations**
 - aid provided by non-governmental organizations – 12 examples

Total: 63 examples of Polish support.

Support for Moldova from the Polish state

1. EUR 20 million for Moldova

#state

Poland has granted Moldova EUR 20 million for a period of 20 years, with an interest rate of 0.01 percent per year. The loan has been designed to support the Moldovan economy and society in response to the Russian invasion of Ukraine. The funds from Poland have helped Moldova to cope with refugees from Ukraine and the increase in electricity and gas prices.

Implementation: Chancellery of the Prime Minister

Date: April 8, 2022.

Amount: EUR 20 million

Sources: <https://www.gov.pl/web/premier/moldawia-moze-liczyc-na-wsparcie-polski>; <https://gov.md/en/content/poland-provide-moldova-loan-worth-20-million-euros-preferential-terms>

2. Financing the purchase of agricultural equipment

#state

The Solidarity Fund PL has co-financed the purchase of drones for irrigation, fertilization and spraying of agricultural fields. The use of drones will conserve water in agricultural activities, especially for field irrigation. The fund also hopes that such support will stop the process of depopulation in Moldova.

Implementation: Solidarity Fund PL

Date: April 2022

Amount: unknown

Sources: <https://www.gov.pl/web/premier/moldawia-moze-liczyc-na-wsparcie-polski> <https://gov.md/en/content/poland-provide-moldova-loan-worth-20-million-euros-preferential-terms>

3. Revitalization of Moldovan towns

#state

The Solidarity Fund PL supports the revitalization of Moldovan towns by painting murals in the town of Straszany. The revitalization is intended to result in a dialogue between the authorities, residents and local entities and reflection on the development of the city, and the needs and resources of the local community. Among other murals, the mural "Peace and Friendship" was painted in the central park in Straszany, symbolizing the Polish-Moldovan partnership.

Implementation: Solidarity Fund PL

Date: February 2022 (publication)

Amount: unknown

Source: <https://solidarityfund.pl/2022/02/22/moldawia-odnawiamy-lokalne-miasteczka>

4. Training of Moldovan policemen

#state

For two weeks, officers from Moldova learned about theoretical and practical aspects of working with dangerous objects and explosives during training at the Police Training Center in Legionowo. Additionally, experienced instructors from the Special Training Department of the Center have shared their knowledge of pyrotechnics with their Moldovan colleagues.

Implementation: Police Training Center

Date: November 2022

Amount: unknown

Source: <https://csp.edu.pl/csp/aktualnosci/5200,Policjanci-z-Moldawii-zakonczyli-szkolenie.htm>

5. Exercises of Moldovan firefighters from the municipalities of Sireți and Sărata Veche in Poland

#state, #local government

Firefighters from the Moldovan municipalities of Sireți and Sărata Veche went on a study visit to Stawiszyn and Lądek in May 2022. 10 firefighters and representatives of local authorities came to Poland. Moldovan firefighters practiced operating fire trucks, extinguishing fires, steering boats, rescuing a target out of the water, and quick response. The exercises were organized with the help of local authorities and implemented by the Solidarity Fund PL as part of the project: "Strengthening civil protection in the Republic of Moldova".

Implementation: Solidarity Fund PL, Stawiszyn and Lądek authorities, Stawiszyn and Lądek Volunteer Fire Department, Poznań State Fire Service Aspirant School, Poznań State Fire Service Municipal Headquarters, Wielkopolska Province Branch of the Wielkopolska Province Volunteer Fire Department Association and the Wielkopolska Province Marshal's Office

Date: May 2022

Amount: unknown

Source: <https://solidarityfund.pl/2022/06/06/moldawia-wizyty-studyjne-strazakow-w-polsce>

6. Equipment support for and modernization of the Institute of Mother and Child in Chisinau

#state

Poland has donated 30 sets of infusion pumps, 50 syringe pumps, 2 ultrasound machines, 5 ECG machines, 2 ventilators, 10 cardiac monitors, 5 medical beds, 4 operating tables and 5 defibrillators to the Institute of Mother and Child in Chisinau. Poland has also supported the overall modernization of the Institute.

Implementation: Embassy of the Republic of Poland in Chisinau, "Polska Pomoc"

Date: August 2022

Amount: EUR 420,000 (declared amount)

Sources:<https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid0WYfYm34BNgH6j1Vgoy4Jit-fdrTzSRv7bMjSudaASgsrWxW2gnENHxjCr5hA6y3Tbl>; <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid0MV9ShoGg4VZnc179BnTHtQjGxz5UhUSmP4JxxpMiRtEXDhYS7geHCMvU45ZbLV7CI>

7. Support and development assistance at the State University of Comrat

#state

The Polish Embassy has equipped the university in Comrat, Moldova, with a source of clean water and a new water supply network.

Implementation: Embassy of the Republic of Poland in Chisinau

Date: October–December 2022 (publication)

Amount: PLN 56,254

Sources: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02CZ41D7ugSgUb3wJr-G5eq5pAV3KDPKJUQGhuHtp34H93MBvGzeRdXajKUyJrf5n6Ul>; <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02DwYJLV9aejciP3dYXorw4ufz2xHcsrdhWdgxL7xP7kR8BUHLQgZ3nohCTGne9mcE>

8. The Agency for Restructuring and Modernization of Agriculture trained

Moldovan officials

#state

The Agency for Restructuring and Modernization of Agriculture conducted trainings and meetings with officials from the Moldovan Intervention and Payments Agency in Agriculture (AIPA) and the Moldovan Ministry of Agriculture and Food Industry. The trainings covered topics such as: data collection and comparative analysis, standardization of reports. The trainings were held within the framework of the twinning program "Further support to Agriculture, Rural Development and Food Safety in the Republic of Moldova".

Implementation: Agency for Restructuring and Modernization of Agriculture

Date: December 2022

Amount: unknown

Source: <https://eu4moldova.eu/eu-twinning-project-further-support-to-agriculture-rural-development-and-food-safety-in-the-republic-of-moldova-finalised-its-activities>

9. Renovation of the sports hall of the vocational school in Comrat

#state

The Polish Embassy in Chisinau, as part of the "Polska Pomoc" program, renovated a sports hall in a school in Comrat.

Implementation: Embassy of the Republic of Poland in Chisinau

Date: December 2022 (publication)

Amount: PLN 65,309

Source: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid0NGaTx7EvG5xQgfVf34g5syQ-GAan7iTg6hLUQAZd5BwVFshShLDV7PaEFi8g3xZoI>

10. Street lighting in the village of Brînza, Cahul district

#state

Street lighting was installed in the village of Brînza as part of the "Polska Pomoc" program. The project has benefited at the local community (approx. 3,000 people). Street lighting was installed along 2.5 km, improving both pedestrian safety and driver comfort.

Implementation: Embassy of the Republic of Poland in Chisinau

Date: December 2022 (publication)

Amount: PLN 70,919

Source: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid0BvFREophAy3U4DDMyJpcAwE8VcNjNS6bweRhQdDIRkBCIMFMd8PPoAqbcPhbhd2SI>

11. Improving learning conditions for students of Calfa village secondary school

#state

As part of the "Polska Pomoc" program, school desks were purchased for students at the rural secondary school in the village of Calfa in the Anenii-Noi district. The aim was to improve learning conditions for students.

Implementation: Embassy of the Republic of Poland in Chisinau

Date: December 2022 (publication)

Amount: PLN 51,567

Source: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02tpcts92kiJLMxAZmzwS2KpdW9eFqg2vMjVYgeVyPluXkdTdxzz9cYvuSTuiR6cBDI>

12. Modern heating system for the cultural center in the village of

Cremenciug, Tiraspol

#state

The Embassy in Chisinau reported on the activities of "Polska Pomoc" in the village of Cremenciug and the installation of a modern heating system. For the first time in over 50 years, gas and two modern boilers in a heating room were installed in the House of Culture in the village of Cremenciug.

Implementation: Embassy of the Republic of Poland in Chisinau

Date: December 2022 (publication)

Amount: unknown

Source: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02QGzeYvtWUCoLN1UXRBXnjCh-n4Est7rac3nvZPEFDcHJgtIkCtb2FKWVh6ariUDQJI>

13. Drinking water for the local community of the village of Popenki, Rybnica district

#state

The Polish Embassy in Chisinau built a water tower in the village of Popenki. Its construction provided local residents with drinking tap water. The construction of the tower ensured a stable water supply to the 5.5 km long water supply network, which significantly improved the quality of life in the area.

Implementation: Embassy of the Republic of Poland in Chisinau

Date: December 2022 (publication)

Amount: unknown

Source: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02X6LQJb2fAePqj2rrTAA9mmvH-5DFQjAjrLe1KSPNYHijHWTz7qzf7eACWd9uC7LzsI>

14. Night safety for residents of Hiliuți village

#state

As part of the "Polska Pomoc" programme, night safety was improved by installing night lights in the village of Hiliuți in the Rîșcani district.

Implementation: Embassy of the Republic of Poland in Chisinau

Date: December 2022 (publication)

Amount: PLN 50,225

Source: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid02X6LQJb2fAePqj2rrTAA9mmvH-5DFQjAjrLe1KSPNYHijHWTz7qzf7eACWd9uC7LzsI>

15. Modern roof for the secondary school in the village of Tîrnova

#state

The Polish Embassy in Chisinau renovated a 546 m² roof at the primary school in the village of Tîrnova in the Edineț district. As a result, the appearance of the institution has improved and, it has become more durable and modern.

Implementation: Embassy of the Republic of Poland in Chisinau

Date: December 2022 (publication)

Amount: 20,000 euros

Source: <https://www.facebook.com/AmbasadaPLinMD/posts/pfbid08EJkKnJCVpsBvDDPiFoUsvot-94c4wnLZpST3u73mbEem6GEFypYZucwRbKTea19ql>

16. Training of Moldovan policemen

#state

At the Police Training Center in Legionowo, training about mines use and pyrotechnics was organized for Moldovan officers. The aim of the training was theoretical and practical aspects of working with dangerous objects and explosives and their neutralization. The training was a continuation of activities from 2022.

Implementation: Police Training Center

Date: March 2023

Amount: unknown

Source: <https://csp.edu.pl/csp/aktualnosci/5287,Szkolimy-policjantow-z-Moldawii.html?search=4110904>

17. The State Fire Service supports Moldovan rescuers

#state

Moldovan rescuers serving in the Chief Inspectorate for Emergency Situations took part in training on a search and rescue group meeting the international standards. Moldovan rescuers became acquainted with the Polish fire service's solutions, including the national search and rescue system, volunteer fire departments, as well as fire education and prevention methods. All visits were carried out as part of the project "Strengthening the potential of key personnel of the Moldovan search and rescue group GISN - part 2, Civil Protection Moldova 2023". The knowledge provided by Polish firefighters will help Moldovan rescuers create a well-functioning unit.

Implementation: Solidarity Fund PL together with the PSP Aspirant School in Krakow

Date: March 2023

Amount: unknown

Source: <https://solidarityfund.pl/2023/03/28/moldawscy-ratownicy-z-wizyta-w-polsce>

18. 20 power generators for Moldova

#state

Poland has delivered 20 industrial power generators to Moldova, which have been distributed to hospitals and other public institutions in Moldova. They have protected Moldova from power outages, especially during the ongoing Russian invasion of Ukraine and hybrid threats. The delivered generators include HE R125 CA Trio – 12 units, HE-KD 120KCA generators – 5 units and HE R110 CA Trio generators – 3 units.

Implementation: Chancellery of the Prime Minister of Poland, Governmental Agency for Strategic Reserves, Polish Ministry of Foreign Affairs

Date: April 2023

Amount: PLN 2,134,043.36

Source: <https://energetyka24.com/elektroenergetyka/wiadomosci/polska-przekaze-moldawii-generatory-rozumiemy-zagrozenie-wojna-hybrydowa>

19. Training for diplomats and officials from Moldova

#state

The MFA Diplomatic Academy trained a group of diplomats and officials from the Moldovan MFA and the Chancellery of the President of Moldova. The training participants have learned about Polish experiences in the field of integration with Euro-Atlantic structures, the organization of the Polish diplomatic service and ways of promoting the Polish economy and culture in the world. The officials also visited the Polish Institute of International Affairs, the Eastern Studies Center and the headquarters of the European Border and Coast Guard Agency FRONTEX located in Warsaw.

Implementation: Polish Ministry of Foreign Affairs

Date: April 2023

Amount: unknown

Source: www.gov.pl/web/akademiadiplomatyczna/szkolenie-dla-dyplomatow-i-urzednikow-z-moldawi

20. Generators from Governmental Agency for Strategic Reserves

#state

The Government Agency for Strategic Reserves (RARS) has delivered 36 power generators to Moldova. They were delivered to Moldova as part of the EU RescEU Energy Supply grant.

Implementation: Governmental Agency for Strategic Reserves

Date: May 2023

Amount: approx. PLN 11,776,888.62 (total value)

Source: Informacja uzyskana poprzez kontakt bezpośredni z RARS

21. Transfer of equipment and supplies to the Ministry of Internal Affairs of Moldova

#state

The Polish Ministry of Interior and Administration transferred equipment and supplies to the Ministry of Interior and Administration of Moldova, including weapons, ammunition, helmets, tactical vests and protective kits from the services subordinate to the Ministry of Interior and Administration. Six transport aircraft of the Polish Air Force were used to transport the cargo: two Lockheed C-130E Hercules flights and four CASA C-295M flights.

Implementation: *The Polish Ministry of Interior and Administration, Governmental Agency for Strategic Reserves, Polish Armed Forces*

Date: May 2023

Amount: PLN 5,286,352.68 (equipment value)

Source: <https://www.gov.pl/web/mswia/polski-rzad-wspiera-suwerennosc-moldawii>

22. Exercises of counter-terrorist units from Poland and Moldova

#state

In Chisinau, joint exercises of police counter-terrorist units from Poland and Moldova were held, led by officers from the Central Counter-terrorist Police Unit "BOA" and the Police Aviation Directorate of the GSP KGP. The primary objective of the exercises was for the Moldovan special police unit 'FULGER' to gain new experience in ensuring security during major international events involving foreign delegations. The exercises were particularly important in the context of the upcoming summit of the European Political Community organized in Moldova.

Implementation: *Central Police Command in Warsaw*

Date: May 2023

Amount: unknown

Source: <https://www.gov.pl/web/mswia/polski-rzad-wspiera-suwerennosc-moldawii>

23. Training for Moldovan civil servants

#state

Representatives of the Polish Ministry of Development and Technology conducted training for Moldovan government and local administration in the area of renewable energy and energy efficiency. The training was prepared by experts from the AGH University of Science and Technology and the National Center for Nuclear Research.

Implementation: *"Polska Pomoc", Ministry of Development and Technology*

Date: June 2023

Amount: PLN 88,400

Sources: <https://timpul.md/articol/r-moldova-polonia-schimb-de-experienta-in-dezvoltarea-domeniului-energiei-un-atelier-de-lucru-se-desfasoara-la-chisinau.html>; <https://www.gov.pl/web/poliskapomoc/transfer-wiedzy-dla-administracji-publicznej-i-samorzadowej-w-obszarze-odnawialnych-zrodel-energii>

24. The Head Office of Geodesy and Cartography trained Moldovan officials

#state

The Central Office of Geodesy and Cartography implemented an educational program and training for over 100 employees of public administration and institutions from Moldova using spatial information infrastructure. The training was part of the twinning project "Improving Spatial Data Services in the Republic of Moldova following EU standards". The project included activities related to the development of e-government, strengthening the institutional capacity of the ALRC and the development of spatial information infrastructure (SDI) in the Republic of Moldova. Thanks to the training, Moldovan institutions can more effectively support citizens and enterprises and improve the country's innovativeness.

Implementation: Head Office of Geodesy and Cartography

Date: October 2023

Amount: unknown

Source: <https://www.gov.pl/web/gugik-en/european-twinning-project-with-the-republic-of-moldova-successfully-completed>

25. Fire training simulator for Moldovan firefighters

#state

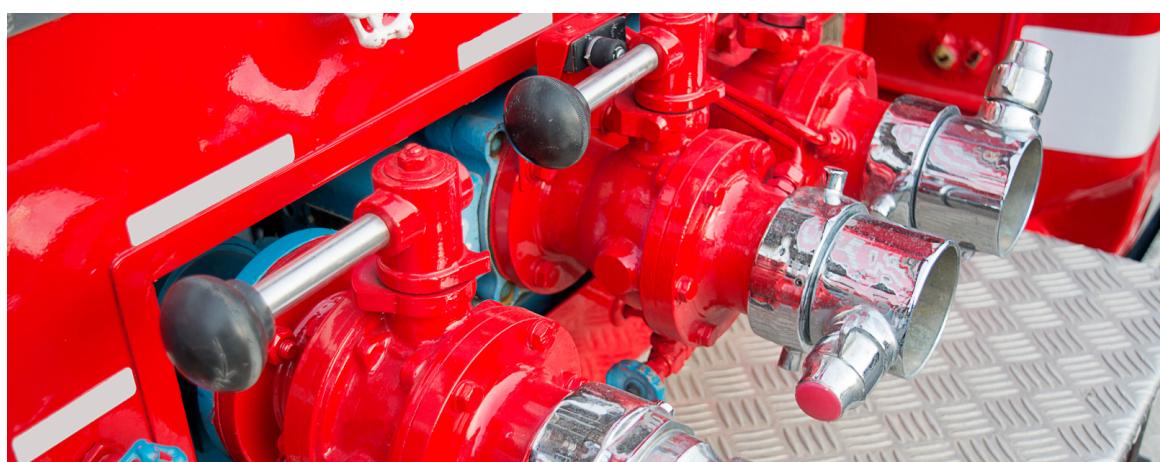
The State Fire Service and the Fire Academy have donated a container training simulator to the Fire Service Training Center in Razeni, Moldova. Moldovan firefighters can now use the simulator during training exercises to better prepare for challenging conditions. This simulator provides practical skill development and represents an important step toward standardizing and enhancing the capabilities of the Moldovan fire service.

Implementation: State Fire Service, Fire Academy

Date: November 2023

Amount: PLN 195,552.43

Sources: <https://www.gov.pl>, <https://apoz.edu.pl>

26. Five million loan for Moldova from Bank Gospodarstwa Krajowego

#state

BGK has granted Moldova a EUR 5 million loan for 7 years to support the Moldovan Fund for Entrepreneurship and Economic Growth of Moldova (FACEM). The money will be transferred through the Moldovan Agency for Entrepreneurship Development (ODA) to Moldovan micro, small and medium-sized entrepreneurs. The money is intended to support projects related to energy transformation and support Moldova's aspirations to join the EU.

Implementation: Bank Gospodarstwa Krajowego

Date: December 2023

Amount: EUR 5,000,000

Source: [https://media.bgk.pl/komunikat-prasowy/pomoc-rozwojowa-bank-gospodarstwa-krajowy-wraz-z-unia-europejska-beda-wspierac-przedsiebiorcow-w-republice-moldawii-275670](https://media.bgk.pl/komunikat-prasowy/pomoc-rozwojowa-bank-gospodarstwa-krajowego-wraz-z-unia-europejska-beda-wspierac-przedsiebiorcow-w-republice-moldawii-275670)

27. Opening of a sports club in the village of Zubreşti

#state

The Solidarity Fund PL helped to establish a sports club in the village of Zubreşti. Igor Mocanu, a taekwondo champion and the owner of the club, received administrative support (e.g. in finding a gym) and financial help to start from the Polish fund. The beneficiaries of the project are mostly students from local primary and secondary schools.

Implementation: Solidarity Fund PL

Date: May 2022

Amount: unknown

Source: <https://solidarityfund.pl/2022/05/02/moldawia-mistrzowie-wychowuja-mistrzow>

28. Social campaigns in Moldova

#state

CNBOP PIB will build two educational rooms to conduct classes raising social awareness of fire hazards and will implement two information and prevention campaigns: "A sensor guarding your safety!" and "Stop Grass Fires".

Implementation: Józef Tuliszkowski Scientific and Research Center for Fire Protection - State Research Institute (CNBOP PIB)

Date: July - December 2024

Amount: PLN 513,262

Source: www.gov.pl/web/kgpsp/wsparcie-prewencji-spolecznej-w-moldawii-poprzez-podniesienie-swiadomosci-spoleczenstwa-przy-wykorzystaniu-sal-edukacyjnych-oraz-kampanii-spolecznych

29. Renovation and equipment of the model school

#state

Poland has committed to providing over 1 million dollars for the renovation and full equipment of one of the 35 Model Schools in Moldova. The renovation will improve the standard of infrastructure in the school and provide a modern and spacious place for Moldovan students to spend their free time. The program of 35 model schools assumes the complete renovation and equipment of one school in each Moldovan region with modern technology.

Implementation: Polish Ministry of Foreign Affairs

Date: July 2024 (announcement of the action)

Amount: \$1,083,424

Source: <https://www.undp.org/moldova/press-releases/one-35-model-schools-republic-moldova-will-be-upgraded-undp-and-poland>

30. Aid activities within EU4Moldova

#state

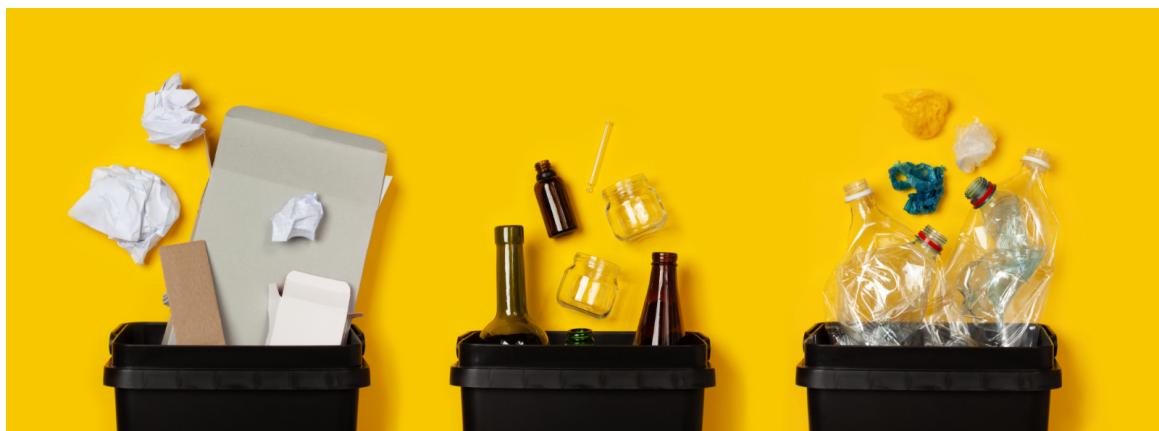
Poland, together with the EU and the governments of Germany and Austria, supports and finances the EU4Moldova: Local Communities project. As part of the project, on July 18, 2024, EU4Moldova representatives donated the necessary waste management equipment to the city of Iargara. The donation has included a modern waste collection vehicle to optimize collection routes, equipment to increase the efficiency of logistics operations and a bulldozer to manage the landfill. 5,000 colored waste containers have also been donated. The local NGO received funding (EUR 180,000) to improve local public services in the city of Iargara and the municipalities of Cazangic, Sarata Nouă, Tigheci and Băiu.

Implementation: "Polska Pomoc"

Date: September 2021 – December 2025

Amount: EUR 24,600,000 (entire project)

Source: <https://eu4moldova.eu/projects/eu-project-page/?id=1651>

Support for Moldova from Polish local governments

31. Fire truck for the municipality of Sireți #local government

The municipality and City of Stawiszyn have transferred a fully operational and well-maintained fire truck to the municipality of Sireți. Its transfer has supported the development and professionalization of volunteer fire brigades in Moldova. It has also been a signal to local communities that grassroots initiatives can receive support and lead to further development. The Solidarity Fund PL has connected the municipality of Sireți with Stawiszyn to transfer the fire truck with full equipment.

Implementation: municipality and City of Stawiszyn

Date: October 2021

Amount: PLN 905,000 (estimated value of the vehicle)

Source: <https://solidarityfund.pl/2021/10/13/moldawia-woz-strazacki-dla-gminy-sireti>

32. Tarczyn municipality supports Moldovan farmers #local government

As part of the Causeni Agri-Hub project, the Tarczyn municipality conducted training for local governments from the Causeni municipality on the creation of food processing cooperatives and obtaining external funds. Thanks to the training, farmers and processors from Causeni gained knowledge in the field of marketing, certification and good practices in organic farming. The local bazaar was equipped with a platform for washing fruits, herbs and vegetables, as well as ecological packaging for local products. An online store and a direct sales support system were also opened, thanks to which local products became more accessible to ordinary consumers. This project gives farmers and small entrepreneurs a competitive advantage and the opportunity to increase income, which has a positive impact on the economic development of the region.

Implementation: Tarczyn municipality

Date: 2022

Amount: PLN 363,543.08

Source: : <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/causeni-agri-hub>

33. Smart cold store for vegetables and fruits in Moldova

#local government

The Sadowie municipality has created a common, non-profit refrigeration infrastructure for local producers in the Crocmaz municipality. The project also included a series of training sessions on innovations in food production and the promotion of Polish and European good practices in organic and eco production, food certification, and trends in food markets. Thanks to the project, local food processors and producers have gained access to refrigerated cabinets, which gives them the opportunity to base their crop structure on products with higher added value (asparagus, green vegetables), and thus allows them to fully use the huge potential of black soils in the Ştefan Vodă region.

Implementation: Sadowie municipality

Date: 2022–2023

Amount: PLN 424,495.38

Sources: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/inteligentna-chlodnia-do-warzyw-i-owocow-w-moldawii-modul-1>; <https://sadowie.pl/projekt-inteligentna-chlodnia-do-warzyw-i-owocow-optymalizacja-lancucha-dostaw-i-zwiekszenie-dochodowosci-drobnej-produkcji-rolnej-w-moldawii>

34. Polish agricultural experience in Moldova

#local government

The Ryńsk municipality transferred Polish knowledge and experience to the Cimişlia municipality (Primăria Cimişlia) in supporting agriculture and agricultural processing, its resilience to crises on the sales market (e.g. market environment, logistic bottlenecks, embargoes, severe droughts and floods) and diversification of income sources in the countryside. The Ryńsk municipality established and equipped the Fruit Incubator in Cimişlia. The incubator allowed for the delivery of washed, sorted, packaged products straight from the farmer to the consumer's table.

Implementation: Ryńsk municipality

Date: 2023

Amount: PLN 1,088,750

Source: <https://gminarynsk.pl/index.php/projekty/woce-z-budjaku/item/3299-woce-z-budjaku-krotki-opis-projektu>

35. Support for firefighters and rescuers near large rivers

#local government

The Zawichost municipality provided high-class equipment for water rescue units: flat-bottomed motor boats, equipment for pulling people out of holes and wells, ice sleighs, thermal imaging cameras. The beneficiaries are rescue firefighters in the Glodeni and Ștefan Vodă regions near large rivers – the Prut and Dniester. Firefighters from both regions also came for a study visit to the District Headquarters of the State Fire Service in Sandomierz. The equipment and experience gained will also help Moldovan firefighters in creating volunteer fire brigades.

Implementation: Zawichost municipality

Date: September 2023 – July 2024

Amount: PLN 493,610

Source: http://bip.zawichost.pl/archiwum/bip.zawichost.pl/upload/uchw_382_23.pdf

Support for Moldova from Polish business

36. Modern technology for Moldovan wastewater treatment plants **#business**

PROTE-MOS, together with AMPELOS-PLUS and the Congress of Local Authorities of Moldova, implemented a project on the adaptation and transfer of Polish know-how on wastewater treatment and creation of an intelligent and universal biological wastewater treatment plant. The project enabled owners and operators of local treatment achieve significant financial savings by reducing the volume of sewage sludge, which also had a positive impact on the environment.

Implementation: PROTE-MOS

Date: October 2021 – September 2022

Total: \$38,940 (grant)

Source: <https://www.prote.pl/PL-H91/aktualnosci/819/prote-mos-ekosystemowo-neutralna-tehnologia-minimalizacji-osadu-nadmiernego-dla-moldawii.html>

37. Mentoring for Moldovan women – Queen Innovation Challenge **#business**

Civitta Polska Sp. z o. o. in cooperation with Business Development Capital and the "Ask your mom" community developed the QUEEN Innovation Challenge mentoring program for women from Moldova. The project beneficiaries were nine female entrepreneurs whose training was conducted by Polish mentors.

Implementation: Civitta Polska Sp. z o. o.

Date: 2022

Total: \$40,000 (grant)

Sources: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://polishchallengefund.org/civitta-polska>

38. Support for the coffee industry in Moldova

#business

EcoBean Sp. z o. o., in cooperation with local partner Tucano Coffee, provided the necessary knowledge and experience in the field of used coffee grounds logistics – transport, upcycling technology, project management and implementation. The main goal of the project has been to solve the problem of the growing amount of coffee waste polluting the environment, significantly reduce the CO₂ footprint and transform coffee waste into bio-products.

Implementation: EcoBean Sp. z o. o.

Date: 2022

Total: \$40,000 (grant)

Sources: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://polishchallengefund.org/ecobean>

39. Help for women in the ICT and tourism sectors

#business

Adamaszki sp. z o.o. together with local partner Red Pill investment have created a platform connecting Moldovan women, Ukrainian female refugees and representatives of local public authorities to join Innovative Teams. The aim of the teams was to scale talent development while achieving a common goal – contributing to the sustainable development of rural tourism by creating tools for promoting villages in Moldova. As part of the project, women from Moldova have been trained by Polish mentors.

Implementation: Adamaszki sp. z o. o.

Date: 2022–2023

Amount: \$38,500 (grant)

Source: <https://polishchallengefund.org/adamaszki>; <https://www.innovillage.md/en#About>

40. Three vehicle charging stations for Moldova

#business

Elocity sp. z o. o., in cooperation with Green City Lab Moldova, installed three electric vehicle charging stations with a full mobile and electronic solution for their operation.

Implementation: Elocity sp. z o. o.

Date: 2022–2023

Amount: up to \$40,000 (grant)

Sources: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://elo.city/news/elocity-wspiera-green-city-lab>

41. Help for Moldovan start-ups

#business

As part of the project, 12 startups from Moldova and Ukraine received support and acceleration projects from Bridge-East Capital sp. z o. o. and Moldova IT Park. Five of the best startups and the Moldovan delegation took part in the Wolves Summit conference with a special pavilion where side events were organized to share results and promote the Moldovan tech scene.

Implementation: Bridge-East Capital sp. z o. o.

Date: 2022–2023

Total: \$39,400 (grant)

Source: <https://polishchallengefond.org/bridgeeast>

42. Modernization of the school and kindergarten heating system

#business

Makroterm sj. together with the Antonești municipality, Ștefan Vodă district and EcoFabrica from Moldova modernized the heating system of a school and a kindergarten using devices powered by ecological energy sources. The project has facilitated a transfer and a pilot implementation, as well as further market scaling of a Polish smart, easily regulated and hybrid energy integrator and energy storage center next to fully integrated solar collector systems and using the existing 24 kW gas furnace.

Implementation: Makroterm

Date: 2022–2023

Total: \$39,830 (grant)

Source: <https://polishchallengefond.org/makroterm2>

43. Hackathons for Moldova

#business

The project aimed to develop unique competencies and skills that will allow the Moldovan partner, Starnet Digital City SRL, to organize international and interdisciplinary programming events (hackathons) for various industries in the near future. The project has been a key step towards organizing an ICT event with a noticeable impact on accelerating digitalization in Moldova and increasing the attractiveness of the sector.

Implementation: Proidea Sp. z o. o.

Date: 2022–2023

Total: \$40,000 (grant)

Source: <https://polishchallengefond.org/proidea>

44. Vegetable production tables for Moldova

#business

The project installed 20 vertical tables supporting the production of high-quality vegetables. The system of growing plants on vertical flooded tables provides constant access to safe and high-quality food. Its advantage is the possibility of obtaining the product throughout the year, regardless of the prevailing weather conditions. The implementation of the project has contributed to increased local food production, thereby enhancing food security in Moldova.

Implementation: PPHU Soldrip Sp. z o. o.

Date: 2022–2023

Total: \$39,540 (grant)

Source: <https://polishchallengefund.org/soldrip>

45. Green shelter for the city of Ștefan Vodă

#business

The green shelter was installed in the city of Ștefan Vodă by SEEDiA sp. z o. o. The green shelter is equipped with electronic timetable readers. The shelter is equipped with photovoltaic panels and batteries, which will allow the Moldovan city to reduce energy costs by 100 percent compared to traditional solutions of this type. The solar bus stop from SEEDiA also features an intelligent lighting system, that reduces light intensity by several dozen percent when there are no passengers at the stop.

Implementation: SEEDiA Sp. z o. o.

Date: 2023

Total: \$39 850 (grant)

Sources: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://swiatoze.pl/polska-firma-opracowala-solarny-przystanek-autobusowy-wiata-zostanie-wykorzystana-za-granica>

46. Helping with the green transformation in Ceadir Lunga

#business

The Katowice Science and Technology Park Euro-Centrum supported the Moldovan municipality of Ceadîr-Lunga by transferring know-how, conducting training for local leaders of the green transformation and helping to launch a pilot photovoltaic installation at public buildings.

Implementation: Katowice Science and Technology Park Euro-Centrum

Date: January 2023 – July 2023

Total: \$38,004 (grant)

Source: <https://polishchallengefund.org/eurocentrum>

47. Intelligent traffic management system for the city of Bălți

#business

Spinnea Sp. z o. o. implemented a modern traffic control system that continuously adapts to the actual traffic levels with advanced data analysis and with priority for public transport at one selected intersection in Bălți. New low-power, low-energy traffic lights and modern traffic control software were also installed.

Implementation: Spinnea Sp. z o. o.

Date: 2023

Amount: \$40,000 (grant)

Sources: <https://www.wolvessummit.com/news/polish-companies-are-sharing-innovative-solutions-their-peers-moldova>; <https://polishchallengefund.org/spinnea2>

48. Production of organic fertilizers

#business

The Polish company Biotech Partner together with the National Association of Rural Development (ACSA) are working on the use of innovative biotechnologies to produce organic fertilizers from agricultural waste. This will allow Moldovan farmers to use more cost-effective and sustainable means to fertilize crops instead of mineral fertilizers. Biotech Partner organized workshops for farmers from three villages: Comrat, Ratuș, Hîncești. A total of 80 people participated in the workshops.

Implementation: Biotech Partner SP. z o. o.

Date: March 2024 – December 2024

Amount: up to \$40,000

Source: https://www.biotechpartner.pl/img/files/pdf/UNDP_summary.pdf

49. Circular bread economy in bakeries

#business

The Krakow start-up Rebread, in partnership with the Glincor bakery from Stefan Voda and the Baraş Boris bakery in the village of Lăpuşna (Hînceşti district), will implement know-how and technologies to turn stale bread into "super" flour with many uses for further production. The project will reduce the costs and environmental impact of the baking industry. It will also help bakers implement a circular economy system.

Implementation: Rebread Upcycled Food sp. z o. o.

Date: March 2024 – December 2024

Amount: up to \$40,000

Source: <https://www.undp.org/moldova/press-releases/five-polish-companies-will-develop-innovative-solutions-moldovan-peers>

50. Better water quality for waterworks in Chisinau and Cimişlia

#business

Prote Technologies for the Environment in partnership with the Chisinau Waterworks (Apă-Canal Chișinău) and the Cimişlia Waterworks (Apă-Canal Cimişlia) will deliver green technology that will improve the quality of drinking water and the operation of the water supply network. Prote will clean rusty pipelines and scale deposits, improving microbiological safety and water purity. The project will benefit all residents of both cities.

Implementation: Prote Technologies for the Environment

Date: March 2024 – December 2024

Amount: up to \$40,000

Source: <https://www.undp.org/moldova/press-releases/five-polish-companies-will-develop-innovative-solutions-moldovan-peers>

51. New heating boilers in the village of Crocmaz

#business

Metalerg, in cooperation with the Crocmaz village authorities in Ştefan Vodă county, will install adaptable low-temperature boilers with biomass combustion chambers in the local primary health care center. The boilers will optimize existing infrastructure, reduce emissions and use locally sourced straw biomass fuels.

Implementation: Metalerg sp. z o. o.

Date: March 2024 – December 2024

Amount: up to \$40,000

Source: <https://www.undp.org/moldova/press-releases/five-polish-companies-will-develop-innovative-solutions-moldovan-peers>

Support for Moldova from Polish NGOs

52. Creation of the ecotourism trail "Prutskie Skały" in the areas of Edineț, Rîșcani and Glodeni

#non-governmental organizations

The project supported the development of the tourism sector by promoting the natural and cultural heritage of the Edineț, Rîșcani and Glodeni municipalities. It contributed to job creation in the field through the establishment of a new tourist trail, Prutskie Skały. Among other things, a logo for the trail and the villages on the route was designed and a tourist guide in three languages was created. The project benefits 14 villages.

Implementation: Terra Humana

Date: 2021–2022

Total: PLN 940,000

Sources: <https://www.terrahumana.pl/index.php/aktualnosci/138-nowy-projekt-terra-humana-w-moldawii>; <https://stancileprutului.eu/pl>

53. Support for the comprehensive development of beekeeping in Moldova

#non-governmental organizations

The "Wschód" Foundation has equipped the Beekeepers' Training Center in the village of Minjur with an innovative "apiary on wheels" and a mechanical lift for transporting barrels. The project's beneficiaries are also the villages of Zaim, Cojusna, Peresecina and Orhei. The aim of the project was to create long-term cooperation and specialization among local beekeepers.

Implementation: "Wschód" Foundation

Date: 2021–2023

Total: PLN 2,221,560

Source: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/wsparcie-kompleksowego-rozwoju-pszczelarstwa-w-moldawii-modul-1>

54. Support for young entrepreneurs from Moldova

#non-governmental organizations

The University of Entrepreneurship and Administration in Lublin conducted training and lectures on entrepreneurship and managing business for young entrepreneurs from Moldova. Young adults also took part in study visits to Polish entrepreneurs. At the end of the project, the Polish Ambassador Tomasz Kobzdej presented diplomas to the project winners. From the group of 60 people who participated in training in 2021, 15 business ideas were selected and received funding of 4,000 euros.

Implementation: University of Entrepreneurship and Administration in Lublin and the Poland-Moldova Development and Entrepreneurship Center

Date: 2021–2022

Total: PLN 617,000

Sources: <https://wspa.pl/uczelnia/projekty-ue/mlodzi-przedsiebiorcy-szansa-na-rozwoj-gospodarczy-republiki-moldawii>; <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/mlodzi-przedsiebiorcy-szansa-na-rozwoj-gospodarczy-republiki-moldawii-modul-1>; <https://cdamp.md/pl/mlodzi-przedsiebiorcy-szansa-na-rozwoj-gospodarczy-republiki-moldawii-2>

55. Support for the Moldovan third sector

#non-governmental organizations

The LEVEL UP Association, as part of the project "The wind of change", supported the Moldovan third sector in the development of non-governmental organizations that will engage and activate young people to undertake important social initiatives. During the training, participants were given theoretical knowledge in the field of formal aspects (legal, financial) and practical information on the functioning and development of non-governmental organizations. Students and members of young non-governmental organizations, as well as informal groups, benefited from the assistance. The local partner was the organization MILLENNIUM Training and Development Institute.

Implementation: LEVEL UP Association

Date: July 2021 – January 2022

Total: PLN 50,400

Source: <https://levelupngo.com/project/the-wind-of-change>

56. Substantive assistance in managing revitalization

#non-governmental organizations

The Local Development Center Foundation conducted specialized training in the management of city revitalization and the involvement of the local community in the implementation of revitalization programs for 20 representatives of the Moldovan city of Leova. Also, 17 representatives of the local government of the city of Leova visited Polish local and regional governments. As part of the project, a revitalization program for the city of Leova and a guide for the implementation of a participatory model of city revitalization management were developed and shared, a report was issued and a Polish-Moldovan conference was organized. The effects of the training will benefit all residents of the city.

Implementation: Local Development Center Foundation

Date: August – September 2022

Total: PLN 277,798.97

Source: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/wdrozenie-modelu-partycypacyjnego-zarzadzania-rewitalizacja-miasta-leova>

57. Construction of a wine pavilion

#non-governmental organizations

The Centre for Promotion and Support of Agricultural Entrepreneurship and the Asteroid company created a pavilion that combines the functions of a tasting facility and a shop with co-financing from the "Polska Pomoc". Interregional cycling routes were marked out connecting Căușeni and Ștefan Vodă, where bicycle rentals operated by local entrepreneurs, linked to a mobile application, were opened. Thanks to the construction of the pavilion, tourists can now taste Moldovan wines in good conditions. The aim of the project was to combine cycling and wine tourism, hence the name of the project BIKEANDWINE.MD.

Implementation: Center for Promotion and Support of Agricultural Entrepreneurship and Asteroid company

Date: 2022

Total: PLN 351,000.00

Sources: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/bikeandwinemd-turystyka-kulinarno-winiarska-w-moldawii-w-dobie-covid-19>; <https://www.opiwpr.org.pl/aktualnosci/inauguracja-projektu>

58. Support for women's entrepreneurship in rural areas of Moldova

#non-governmental organizations

The "Wschód" Foundation built and equipped two food and refurbished furniture production plants, two protective clothing production plants and a concrete mixing plant. A newly established confectionery was also equipped and garden foils for flower cultivation were modernized. Thanks to the project, 70 new jobs were created in rural areas and sales revenue increased by over 100 percent.

Implementation: "Wschód" Foundation

Date: 2022

Total: PLN 2,328,610

Source: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/rozwoj-kobiecej-przedsiebiorczosci-w-regionach-wiejskich-moldawii>

59. New quality of living spaces for Moldovans

#non-governmental organizations

Terra Humana launched the revitalization process in 6 towns of Moldova as part of the project: Glodeni, Ghindești, Lipcani, Șoldănești, Telenești and Cupcini. City officials, co-councilors, representatives of social organizations, entrepreneurs and representatives of business environment institutions gained important knowledge and practical skills in the field of revitalization of urban spaces, modernization of municipal services and increasing the participation of residents in the management of urban space.

Implementation: Terra Humana

Date: 2022

Total: PLN 1,294,010

Source: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/rewitalizacja-obszarow-zdegradowanych-w-moldawskich-miastach>

60. Training of Moldovan civil servants

#non-governmental organizations

The College of Europe in Natolin trained Moldovan officials in the basics of European integration and the practice of European institutions. The training was attended by officials from the Office for European Integration, the Center for Law Harmonization, the Ministry of Foreign Affairs and IPRE experts.

Implementation: College of Europe

Date: June 2024

Amount: unknown

Source: <https://gov.md/en/content/training-sessions-civil-servants-and-experts-involved-moldovas-eu-accession-process-commence>

61. Farmers 4 Climate: modern machines, training and innovations for Moldova

#non-governmental organizations

The Center for the Promotion and Support of Agricultural Entrepreneurship with local partners – the Association of Fruit Producers Moldova Fruct and the Association of Small Wine Producers – have worked for the development of entrepreneurship, economic growth and the creation of stable sources of income in agriculture, supporting local entrepreneurs. In four regions of Moldova: Căușeni, Ștefan Vodă, Mircești and Chipeșca. Local enterprises have received modern machines, sets of solar panels, mulching sets. Local entrepreneurs also took part in training and know-how workshops in the area of innovative solutions and technologies in agriculture and adaptation to climate change.

Implementation: Centre for the Promotion and Support of Agricultural Entrepreneurship

Date: 2022–2023

Total: PLN 701,980

Source: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/farmers-4-climate-innowacje-na-rzecz-adaptacji-do-zmian-klimatu-w-sadownictwie-i-winiarstwie-modul-1>

62. Business in high heels – support for entrepreneurial women in Moldova

#non-governmental organizations

The Podlaska Regional Development Foundation carried out a project aimed at training Moldovan women in the field of establishing and running their own businesses, enabling them to start their own businesses and efficiently develop their companies. As part of the support, the Foundation creates a Business Club, conducts specialist training and study visits in Poland, and also awards grants for starting and developing businesses. Thanks to the project, 10 new companies are to be established in Moldova – female entrepreneurs will receive grants of 10,000 lei (approximately 25,000 PLN) to start their businesses.

Implementation: Podlaska Regional Development Foundation

Date: 2023–2025

Total: PLN 424,090

Source: <https://pfrr.pl/projekt/biznes-na-obcasach>

63. Support for agrotourism and sustainable economy – Tourism

#non-governmental organizations

Radomianki Entrepreneurial Association together with Asociația Națională pentru Turismul Receptor din Moldova (National Association of Inbound and Domestic Tourism ANTRIM – Moldova) support the agritourism sector and sustainable development in rural areas. During study visits, project partners together with students of marketing, hotel management and logistics observed the work of women in business who want to develop in the tourism sector. Webinars on the development of services and products of businesses in the project and marketing were organized.

Implementation: Radomianki Entrepreneurial Association

Date: March 2024 – December 2024

Amount: up to USD 40,000

Sources: <https://antrim.md/launch-of-the-tourism-business-booster-project>; <https://www.facebook.com/przedsiebiorczeradomianki>

Autorka składu:
Anna Śleszyńska

Zdjęcia: Canva.com

Użyto czcionek:
Poppins, Staatliches, Zing Rust Base

Warsaw Enterprise Institute
Al. Jerozolimskie 30/7
00-024 Warszawa